

Diari Oficial

del

Consell General

Núm. 24/2020 - 26 pàgines

Sessió ordinària del dia 4 de desembre del 2020

El dia 4 de desembre del 2020, divendres, es reuneix a la Casa de la Vall, (nou hemicicle), el M. I. Consell General, en sessió ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 98/2020, que és el següent:

Punt Únic: Examen i votació del Projecte de llei de noves mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2.

Un cop oberta la sessió, sota la presidència de les M. I. Sres. Roser Suñé Pascuet i Meritxell Palmitjavila Naudí, Síndica General i Subsíndica General, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M. I. Sr. Oliver Alís Salguero
M. I. Sra. Mònica Bonell Tuset
M. I. Sr. Joan Carles Camp Areny
M. I. Sra. Alexandra Codina Tort
M. I. Sra. Bernadeta Coma González
M. I. Sr. Ferran Costa Marimon
M. I. Sr. Carles Enseñat Reig
M. I. Sr. Raul Ferré Bonet
M. I. Sra. Sílvia Ferrer Ghiringhelli
M. I. Sr. Jordi Font Mariné
M. I. Sr. Pere López Agràs
M. I. Sra. Eva López Herrero
M. I. Sr. Marc Magallon Font
M. I. Sra. Maria Martisella González
M. I. Sr. Joaquim Miró Castillo
M. I. Sra. Ester Molné Soldevila
M. I. Sr. David Montané Amador
M. I. Sra. Carine Montaner Raynaud

M. I. Sr. Carles Naudi d'Areny-Plandolit Balsells
M. I. Sr. Roger Padreny Carmona
M. I. Sra. Meritxell Palmitjavila Naudí
M. I. Sr. Joan Carles Ramos Reboredo
M. I. Sra. Núria Rossell Jordana
M. I. Sra. Judith Salazar Álvarez
M. I. Sr. Carles Sánchez Rodríguez
M. I. Sra. Roser Suñé Pascuet
M. I. Sra. Susanna Vela Palomares

S'ha excusat l'absència del M. I. Sr. Josep Pintat Forné.

També hi és present el M. I. Sr. Xavier Espot Zamora, Cap de Govern, acompanyat dels M. I. Srs. Jordi Gallardo Fernández, ministre de Presidència, Economia i Empresa; Èric Jover Comas, ministre de Finances i Portaveu; Josep Maria Rossell Pons, ministre de Justícia i Interior; Víctor Filloy Franco, ministre d'Afers Socials, Habitatge i Joventut; Sílvia Calvó Armengol, ministra de Medi Ambient, Agricultura i Sostenibilitat i Judith Pallarés Cortés, ministra de Funció Pública i Simplificació Administrativa.

Assisteix també a la sessió el Sr. Josep Hinojosa Besolí, secretari general del Consell General.

(La M. I. Sra. Sílvia Ferrer Ghiringhelli, secretària de la Sindicatura, llegeix l'ordre del dia)

(Són les 10.03h)

La Sra. síndica general:

Bon dia a tothom.

Punt Únic: Examen i votació del Projecte de llei de noves mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2.

El Projecte de llei fou publicat en el Butlletí número 101/2020 del 2 de desembre. Havent requerit el Govern la tramitació d'aquest projecte de llei pel procediment d'extrema urgència i necessitat i havent-se atorgat aquest per la Sindicatura, intervé per part del Govern per defensar el text, segons disposa l'article 113.2 del Reglament del Consell General, el Sr. Jordi Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sra. síndica.

Segurament puc parlar per tots els presents en aquesta Cambra si dic que haguéssim volgut no haver d'afrontar l'aprovació d'un text que encara preveu mesures per pal·liar o minimitzar els efectes de la crisi en el dia a dia de les persones, les empreses i els treballadors per compte propi.

Deixi'm que en primer lloc, i amb independència del sentit del vot que els grups finalment adoptin, agraeixi als consellers Joan Carles Camp, Judith Salazar, Carles Naudi, Eva López i Maria Martisella, la implicació, l'esforç i la predisposició per poder treballar aquest text, i en nom del Govern fer extensió de l'agraïment als grups de la Cambra per haver acceptat la tramitació per la via d'extrema urgència i necessitat. Aquesta tramitació era necessària si es volia assolir l'objectiu que el nou text fos d'aplicació a partir de l'1 de gener del 2021.

Senyores conselleres i senyors consellers són coneixedors abastament que el nostre país es troba immers en una situació d'emergència sanitària sense precedents causada per la pandèmia del coronavirus SARS-CoV-2 que malauradament ha tingut i continua tenint un impacte significatiu en l'activitat econòmica, en l'àmbit social i en l'esfera personal de moltes famílies i persones.

Durant els darrers mesos, i basant-se en criteris sanitaris, s'han aplicat un seguit de mesures

orientades a reduir la interacció social i el contacte entre les persones amb especial atenció a la convivència prolongada en espais tancats.

També, l'afectació de la pandèmia als països del nostre entorn, ha provocat l'aplicació de restriccions sota la forma de limitació de moviments de les persones.

Malauradament i com a conseqüència de les mesures aplicades, els efectes econòmics i l'impacte social han estat inevitables i han incidit molt negativament en el normal desenvolupament de la vida social i econòmica del Principat.

Podem dir que la situació d'emergència sanitària ocasionada per la pandèmia del SARS-CoV-2 ha plantejat uns reptes d'una dimensió que mai no havia hagut d'afrontar el Principat d'Andorra, la qual cosa ha fet necessària l'adopció de mesures excepcionals, de diversa naturalesa, per fer-hi front tots junts de forma compartida i corresponsable.

Així, des de l'inici de la pandèmia, el Consell General ha aprovat dos projectes de llei de mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2.

Els dos han permès fer front a una situació sobrevinguda en àmbits laborals, socials, econòmics i sanitari en un entorn d'aturada pràcticament total de l'activitat en una fase inicial, una represa de l'activitat i la mobilitat als mesos d'estiu i un retorn a algunes limitacions durant les darreres setmanes, en els àmbits abans esmentats.

Així, el Consell General, mitjançant la Llei 3/2020, del 23 de març, de mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2, en base al respectiu Projecte de llei promogut pel Govern va permetre afrontar el primer tram de la crisi. El desconeixement de l'horitzó temporal de la fi de la crisi, ha dificultat arreu i no hem estat una excepció, fer una previsió legislativa amb la suficient perspectiva i calma per poder regular i anticipar situacions que la pròpia evolució del virus ha anat aflorant. Malgrat això, l'esforç conjunt entre el poder executiu i legislatiu ha permès en 9 mesos treballar i espero que aprovar tres projectes de llei, si finalment el text que avui debatrem supera la votació.

Aquestes mesures van ser represes i ampliades posteriorment per la Llei 5/2020, del 18 d'abril, de noves mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2.

En particular, i d'acord amb els principis de solidaritat i de corresponsabilitat que van inspirar la Llei 3/2020, la Llei 5/2020 es va regular per primera vegada en el

nostre ordenament jurídic, i des d'una perspectiva molt adaptada a la realitat i la situació conjuntural d'aquell moment, la suspensió temporal dels contractes de treball i la reducció de la jornada laboral.

Aquests mecanismes han permès evitar els acomiadaments de les persones assalariades i la destrucció del teixit productiu d'Andorra. Malgrat la suspensió o reducció de l'activitat de moltes empreses derivades de la situació d'emergència sanitària, els popularment anomenats ERTOS han permès acompanyar aquestes empreses i les seves persones assalariades, mitjançant mecanismes justos i equitatius, que es fonamenten en els principis de solidaritat i de corresponsabilitat abans esmentats, amb un horitzó temporal fins a 31 de desembre de 2020.

No obstant i davant la perspectiva que la situació d'emergència sanitària es pugui prolongar més enllà del 2020, es fa palesa la necessitat de regular i ajustar, mitjançant una nova llei, les mesures i els mecanismes que han permès fins avui, i que han de permetre en el futur més proper, seguir evitant tant com sigui possible els acomiadaments de les persones assalariades i la destrucció del teixit productiu d'Andorra, fins que finalitzi la situació d'emergència sanitària. Amb l'objectiu primordial de seguir acompanyant les empreses i els seus treballadors en el període de reactivació que tindrà lloc amb posterioritat, mitjançant mecanismes justos i equitatius.

Així doncs, les mesures que es recullen en aquesta nova llei, si bé es fonamenten també en els principis de solidaritat i de corresponsabilitat que van inspirar les mesures previstes a la Llei 3/2020 i a la Llei 5/2020, s'han adaptat a la nova situació de contenció sanitària i als seus efectes colaterals sobre el teixit econòmic del Principat.

Per aquesta raó, el contingut de les noves mesures que s'estableixen en aquest Projecte de Llei han de permetre donar suport a totes aquelles empreses i, correlativament, a les seves persones assalariades, i a les persones que realitzen una activitat per compte propi, l'activitat de les quals es troba, directament o indirectament, afectada per la pandèmia.

Tanmateix, es reprenen algunes de les mesures previstes a la Llei 7/2020, del 25 de maig, de mesures excepcionals i urgents, en matèria processal i administrativa, per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2, per tal de facilitar la presa de decisió per part dels òrgans col·lectius de les societats mercantils permetent un seguit de mecanismes en l'àmbit concursal i societari que atenuïn, temporalment i excepcionalment, les

conseqüències que té l'aplicació de les normes generals en matèria de cessació de pagaments i de dissolució de societats mercantils.

El text proposat recull mesures totes elles adaptades en quant a la seva magnitud i transcendència a la gravetat del moment en matèria laboral, fiscal i tributària, cessaments de pagaments i fallides, seguretat social, societats mercantils, actuacions davant de batlles i tribunals, arrendaments i instruments de crèdits bancaris, reunions dels òrgans col·lectius de les persones jurídiques i les corresponents disposicions finals.

Essent la màxima prioritat i l'objectiu principal d'aquesta norma preservar en la mesura del possible la capacitat econòmica de les empreses a fi de no comprometre la seva viabilitat i continuïtat, així com preservar els llocs de treball i mantenir al màxim l'ocupació laboral, les mesures també es contemplen en un horitzó limitat en el temps, a fi de disposar de la capacitat de reavaluar la situació i disposar del marge de maniobra necessari per adaptar-se a una realitat que s'ha demostrat canviant.

L'escenari de greus dificultats econòmiques en sectors importants de la nostra economia, les perspectives d'una temporada d'hivern complicada pel context europeu en quant a restriccions a la mobilitat i limitacions a activitats com l'esquí que per a nosaltres són clau, han posat de manifest de nou que les decisions que puguin prendre els països que ens envolten poden tenir una incidència directa en la vida econòmica i social del país, per aquesta raó la tramitació d'aquest projecte de llei ha esdevingut d'extrema necessitat.

Si bé inicialment el plantejament del Govern va ser de donar continuïtat a les mesures ja establertes sense haver de fer modificacions massa extenses, es va fer palesa la necessitat a mesura que van avançar els treballs, de revisar el conjunt de mesures, i concretament en un primer temps identificar i analitzar aquelles que decauen el 31 de desembre del 2020 i després entrar pròpiament en una regulació de les suspensions i les reduccions de les jornades laborals, preveient d'una part noves modalitats i d'altra, tractant els aspectes que se'n podien millorar.

El resultat és un Projecte de Llei estructurat en vuit capítols i cinquanta-vuit articles, quatre disposicions addicionals, tres disposicions transitòries, una disposició derogatòria, i sis disposicions finals.

Les mesures que hi són contingudes presenten millores en relació als textos anteriors en el sentit d'aconseguir una millor gestió, i capacitat de reacció davant de situacions imprevistes, propostes més ajustades a la necessitat de les empreses, tenint en compte la seva situació limitant, és cert, l'atorgament

de les prestacions als casos en què quedin clarament justificats.

L'àmbit temporal queda recollit en el capítol primer repreneu en primer lloc, gairebé totes les disposicions que en aquest àmbit va introduir la Llei 3/2020 i posteriorment, va reprendre la Llei 5/2020. I Regula la suspensió temporal dels contractes de treball o la reducció de la jornada laboral, que han de tenir l'origen en la situació d'emergència sanitària.

Es mantenen o afegeixen a la norma, segons l'article 2.1, el principi de continuïtat dels contractes de treball malgrat la suspensió de l'activitat de les empreses. S'afegeix, malgrat les limitacions o restriccions en la seva activitat derivades de les mesures adoptades per les autoritats competents en el marc de la situació d'emergència sanitària ocasionada per la pandèmia del SARS-CoV-2.

Elimina les empreses que estiguin sotmeses a un règim de guàrdia o permanència per decret del Govern, perquè ja no escau.

L'article 2.2, manté la no aplicació a la suspensió temporal d'activitat de les empreses per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia, del procediment de suspensió dels contractes de treball per cas fortuït o força major.

L'article 2.3, afegeix la prohibició que els contractes de durada determinada, puguin incloure clàusules que prevegin la finalització anticipada de la relació laboral per motiu de suspensió o reducció de l'activitat de l'empresa.

L'article 3, manté les normes específiques per modificar els horaris de treball fins que el Govern posi fi a la situació d'emergència sanitària i durant els catorze dies naturals següents; s'afegeix la condició que aquesta modificació tingui com a finalitat reorganitzar el treball o els torns de treball per complir de forma més eficaç les recomanacions, instruccions o els requeriments dictats per les autoritats competents.

L'article 4, manté la facultat de l'empresa de canviar de funcions de la persona assalariada, quan aquests canvis tinguin com a finalitat reorganitzar el treball o els torns de treball per complir de forma més eficaç les ordres i recomanacions, o els requeriments dictats per les autoritats competents.

L'article 5, s'afegeix la regulació que els canvis d'horari o de funcions s'han de notificar a la persona assalariada tres dies laborables abans de l'inici del desenvolupament del nou horari o del canvi de funcions.

L'article 6, afegeix el mecanisme de notificació a les persones assalariades, que es permet per qualsevol mitjà que permeti la recepció íntegra per part de la persona assalariada del contingut de la comunicació.

També l'article 6, manté el permís retribuït en cas d'absència per tenir cura dels fills a càrrec per als casos en què els centres educatius i de lleure extraescolar no puguin portar a terme la seva activitat amb normalitat.

L'article 8, manté el principi de la compensació del temps no treballat que preveia la Llei 5/2020, repreneu les regles de compensació regulades a la referida Llei per als períodes en què la persona assalariada no pot realitzar la seva prestació laboral ordinària, i afegeix la causa de limitacions o restriccions en l'activitat de l'empresa derivades de les mesures adoptades per les autoritats.

Es permet que empreses que sota la Llei 5/2020 no podrien aplicar la compensació, ho puguin fer.

Pel que fa al quart mecanisme de compensació previst, a la possibilitat de compensar amb hores extraordinàries a futur s'afegeix per poder compensar amb festius del calendari laboral a futur amb el límit màxim per compensar fins al 31 de desembre del 2021, amb l'aclariment de què totes les regles de compensació únicament poden ser aplicades en relació amb les hores retribuïdes no treballades generades durant el període comprès entre l'entrada en vigor de la Llei i el 30 de juny del 2021, i en relació amb les generades amb anterioritat a l'entrada en vigor de la Llei i que no s'hagin pogut compensar.

Pel que fa a la suspensió temporal dels contractes de treball i reducció de la jornada laboral els articles 9 a 27, preveuen que període temporal d'aplicació no pot anar més enllà del 30 de juny, i també es fixen els requisits que han de complir les empreses per poder acollir-s'hi.

S'estableixen quatre tipologies d'empreses que poden acollir-se a la suspensió temporal o a la reducció de jornada laboral en relació a l'afectació de la seva activitat principal.

En primer lloc, les empreses tancades obligatòriament, que són aquelles que hagin suspès la seva activitat principal de forma obligatòria per decret del Govern; en segon lloc, aquelles empreses afectades per impediments que impactin negativament i de manera substancial el normal desenvolupament de la seva activitat principal, en mèrits de les limitacions o restriccions derivades de les mesures dictades per l'autoritat nacional; en tercer lloc aquelles empreses que pertanyen a sectors específics que, durant el darrer trimestre, presentin una taxa reduïda de recuperació de l'activitat; en quart lloc, les empreses dels sectors relacionats directament amb el turisme, l'activitat principal de les quals es vegi directament afectada o restringida per mesures adoptades per autoritats estrangeres dels països veïns que limitin l'arribada de turistes.

Es manté també la tipologia del patró domèstic.

Pel que respecta a les tipologies 2 a 4, i als efectes de determinar quines empreses poden acollir-se a la suspensió temporal dels contractes de treball o la reducció de la jornada laboral, es preveu que el Govern, per decret, ha de determinar el llistat de les activitats econòmiques que es consideren incloses en cada supòsit. Aquest mecanisme aporta molta més flexibilitat en l'adopció de mesures que permetin donar resposta de forma àgil i eficient a cada moment, en el context actual dels canvis constants.

S'estableix, com a requisit cumulatiu, l'obligatorietat de demostrar una davallada en la xifra de negoci acumulada igual o superior al 50%, durant els tres mesos naturals immediatament anteriors a la presentació de la sol·licitud o, una davallada en la xifra de negoci igual o superior al 30% i inferior al 50%, durant els dotze mesos anteriors, sempre que es justifiqui, en el segon cas, que la reducció de la xifra de negoci ha estat d'un volum tan elevat que pot posar en perill la viabilitat futura de l'empresa, indicant que es considera aquesta situació quan el resultat d'exploració acumulat és inferior a l'1% de la xifra de negoci.

Es modifica el procediment per poder-s'hi acollir i es simplifica la documentació que s'ha d'aportar a aquests efectes, i tenint en compte si la mateixa documentació ja ha estat presentada en sol·licituds prèvies.

La determinació de la prestació que percep la persona assalariada es continua calculant prenent molt en compte les persones amb els salaris més baixos i, per tant, amb un risc més gran de vulnerabilitat.

Es garanteix el salari mínim interprofessional per a l'any 2021 per la jornada legal ordinària, i seguint el model de la Llei 5/2020, la reducció continua sent percentualment menys important per als salaris baixos que per als salaris alts, sense tenir en compte per calcular la prestació la part del salari que superi el doble del salari mitjà.

Es mantenen els percentatges de la prestació que van a càrrec de l'empresa i del Govern. Govern assumeix la part proporcional de la cotització de la part empresarial a la branca general.

Es regulen les incompatibilitats aplicables a les persones que estan preocupades per la suspensió temporal dels contractes de treball o la reducció de la jornada laboral: no poden fer hores extraordinàries ni treballar en compensació de les hores que s'hagin pogut generar; les empreses que s'hi hagin acollit no poden establir noves externalitzacions de l'activitat, ni efectuar noves contractacions laborals per a la mateixa ocupació professional que la d'una persona assalariada afectada per alguna d'aquestes modalitats.

S'introdueixen regles precises pel que respecta a la generació de vacances durant els períodes de reducció de la jornada laboral.

Finalment, com ja ho feia la Llei 5/2020, la Llei preveu un sistema de revisió i revocació de les sol·licituds de suspensió temporal dels contractes de treball i reducció de la jornada laboral, i un règim sancionador específic.

Si li sembla bé Sra. síndica, com encara tinc unes pàgines pendents, ho deixaré per la segona part.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. ministre.

A continuació passem a la intervenció dels grups parlamentaris. Pel Grup Parlamentari Ciutadans Compromesos, Sr. Carles Naudi d'Areny-Plandolit Balsells.

El Sr. Carles Naudi:

Moltes gràcies Sra. síndica.

Continuant amb el que ha dit el Sr. Gallardo, he de dir que també és una manera diferent de treballar, però també és cert que és molt profitosa quan creem aquesta mena de comissió *ad hoc* per fer una llei des del seu punt de partida perquè aquesta llei pugui ja partir, si més no, amb un consens molt més ampli del que partiria si només el fes un dels grups parlamentaris o el fes només el Govern i, per tant, en una situació tan dramàtica com la que estem vivint amb tots els reptes que ens planteja el Covid, reptes i situacions que són sense dubte excepcionals doncs, és d'agrair, és de rebut que haguem pogut treballar els consellers que ha dit el Sr. Gallardo de forma conjunta, juntament amb ell i el seu equip, per arribar al termini que a l'1 de gener això sigui... aquesta llei entri en vigor l'1 de gener, perquè del contrari deixaríem a empreses, a autònoms, a famílies en situacions que podrien ser delicades, no?

Per tant, aquesta manera d'entrar la llei per extrema urgència on tots hi hem pogut aportar, se'ns dubte hi han hagut persones que les seves propostes no han estat acceptades o consensuades i d'altres que sí. Però si més no, tothom ha pogut aportar de forma constructiva el seu granet de sorra i ens ha permès avançar en aquesta tramitació que avui votarem i que bé presumeixo que sortirà votada de forma favorable.

Com deia el Jordi Gallardo, el senyor ministre, aquesta llei ve a continuar amb les dos lleis anteriors que hem votat aquí al Consell General, a Casa de la Vall, per seguir donant suport al teixit productiu i donant suport al teixit productiu al final el que fem és que les persones continuïn tenint feina i continuïn, per tant, perceben un salari.

I amb l'aportació de tots, com deia, amb un consens si més no bastant ampli, pensem des de Ciutadans Compromesos que hem aconseguit redactar una llei que presenta mesures bastant justes i equitatives. Seguir que en el pas del temps li trobarem, com li hem trobat a les anteriors, ajustos que caldria haver-li fet, però també és cert que amb les vicissituds viscudes i amb les previsions que teníem a la vista hem fet el que bonament pensàvem, amb els tècnics que ens han ajudat, que era la millor opció, la més justa i la més equitativa. Perquè sens dubte, la persistència del virus, si més no durant els propers pocs mesos hi serà, malgrat tenim l'esperança que algunes de les vacunes es comencin a implantar i a funcionar.

Però l'adopció de noves mesures era important, era necessària a partir de l'1 de gener, i vist el que ha passat durant aquest 2020, hem corregit, podríem dir millorat, les lleis anteriors, de manera que a partir de l'1 de gener es pugui seguir donant suport a aquesta situació a tot el nostre teixit productiu i a totes les persones que hi treballen.

Com ha dit el Sr. Gallardo, aquesta llei, una de les principals motivacions que té és la preservació dels llocs de treball. És a dir, que malgrat per motius forçats, les empreses s'hagin vist obligades, els autònoms s'hagin vist obligats a una reducció de la seva activitat, s'estableixen mecanismes, que ja tothom coneix, perquè es pugui preservar el màxim possible els llocs de treball amb modificacions d'horaris, de funcions, reorganitzant les empreses.

La llei també preveu, com recordarem, mesures perquè les persones que han de tenir cura dels seus fills pugui gaudir d'un permís retribuït i mesures també de compensació de les hores no treballades per causa de la suspensió obligatòria.

Mesures que preveuen que les anteriors es puguin compensar fins al juny i les futures es puguin compensar fins al desembre de l'any que ve.

M'hi referiré breument a aquestes mesures de caràcter laboral que explicava el Sr. Gallardo. Afecten a diferents tipus d'empreses afectades per diferents circumstàncies i aquesta llei n'incorpora a les que ja coneixíem, podríem dir una de nova, que és a les empreses i a tot el teixit productiu que li afectes decisions vingudes des de fora, és a dir, per tancaments que venen de fora d'Andorra i que reboten de forma negativa en el nostre teixit productiu, sobretot el teixit productiu vinculat al turisme.

Aquesta podríem dir que en relació a l'anterior legislació, és potser el principal canvi que afectaria a les suspensions o el que coneixem pels ERTOS.

Evidentment, aquesta llei continua protegint els salaris baixos. És a dir, el salari mínim interprofessional queda garantit.

Sempre hem tingut tots els consellers que hem participat en aquestes reunions, la vocació és més, no ha sigut no motiu e discussió de protegir les rendes més vulnerables i, evidentment, les famílies més vulnerables.

Per tant, com tothom ja coneix aquest mecanisme, els ERTOS, les suspensions del contracte de treball o reduccions de jornada queden assumits amb la proporcionalitat que ja coneixem, per part del Govern i per part de l'empresari, i després a l'assalariat, com més baix és el sou no se li toca, com més alt és el sou més se li toca. Però sempre amb aquella renda que ja coneixem.

I evidentment, es manté també les mesures pels autònoms que tenen o bé suspesa la seva activitat o bé que tenen una baixada significativa dels seus ingressos per causa de la Covid.

Els diagnosticats de Covid i que hagin de fer aïllament, se'ls hi manté la mesura de la incapacitat temporal perquè tinguin dret a aquesta percepció per part de la CASS. Igualment a tots els sanitaris que estiguessin diagnosticats.

A tots els autònoms se'ls hi flexibilitza l'obligació de cotitzar i també se'ls hi permet, si fos necessari, la suspensió temporal de la cotització si així fos necessari.

Ja entrant per anar acabant, amb el tema dels lloguers, la llei preveu -aquí sí que fem una diferència en relació a la llei anterior- que els locals d'activitats suspeses obligatòriament, la reducció del preu del lloguer, d'aquells locals comercials, serà d'un 75%. I fora d'això, amb motius justificats, hi ha dues opcions, i sempre entenem que passa per davant l'acord arrendatari-arrendador, però hi ha les opcions d'arribar a un acord de carència o d'ajornament del lloguer del local comercial, o bé i amb un màxim d'un 50% del preu del lloguer, pactar una reducció proporcional a la caiguda del negoci.

En tot cas, aquestes mesures seran vàlides durant el primer trimestre del 2021.

A nivell dels pisos a les persones que estan amb ERTOS o als que estan acomiadats i estan inscrits al servei d'ocupació, obtindran de forma automàtica un 10% de la reducció del preu que paguen del pis de lloguer. I en tot cas, aquest import si justifica que la unitat familiar ha tingut un menyscapte superior a aquest import que acabo de mencionar, aquesta família podrà reclamar aquest 20% que ja coneixem de reducció amb el preu de lloguer. És a dir, qui necessiti un 20% perquè la seva reducció dels seus salaris s'ha vist

reduïda en proporció a aquest import el tindrà. Qui estigui amb ERTO però no tingui una reducció del salari tan important, per tant es quedarà en la franja inferior.

I així mateix a les famílies monoparentals també se'ls hi manté un 20% com també aquells autònoms, aquells professionals per compte propi que estiguin amb l'activitat suspesa.

Això també s'aplica com s'aplicava en l'anterior llei a les quotes hipotecàries de les persones que estan en aquesta situació i que estan pagant una hipoteca. També poden acollir-se a questa mesura.

I els propietaris de locals comercials o de pisos que a raó d'aquestes mesures veuen reduït el seu ingrés, també tenen, per tant, pactar amb el banc una carència de la quota o bé una extensió del termini.

La llei, i ja per anar acabant, Sra. síndica, a més a més contempla mesures que ja n'hem parlat en les altres votacions de les lleis de mesures urgents relatives als subministraments com són la llum i el telèfon. I a més a més contempla mesures a nivell societari tant pel que respecta a la cessació de pagaments i a les fallides com també a la validesa de les reunions no presencials, com també a la signatura de reunions en el qual tots els socis no es troben presents.

Pensem per concloure que la llei s'ajusta un cop més a aquesta dramàtica situació. L'hem fet amb el màxim de consens amb tots els grups i el Govern, Sr. Gallardo. Esperem que siguin mesures suficients pels mesos que ara entrarem, on de moment les bones notícies no ens acompanyen. Però hem intentat establir mecanismes intentant fer previsions del que podia passar i millorant si hi havia algun cas que estava desequilibrat amb les lleis de mesures urgents anteriors.

Per això puc anunciar que per part de Ciutadans Compromesos, Sra. síndica, votarem evidentment favorablement a aquest projecte de llei.

Moltes gràcies.

La Sra. síndica general:

Moltes gràcies Sr. conseller.

Pel Grup Parlamentari Terçeravia + Unió Laurediana + Independents, Sr. Joan Carles Camp.

El Sr. Joan Carles Camp:

Moltes gràcies Sra. síndica.

La llei que avui debatem és una pròrroga de la Llei 5/2020 amb certes modificacions o matisada per culpa d'aquest maleït virus.

Des de Terçeravia explicàvem que les incerteses de futur superen àmpliament les certeses ja que els

impactes econòmics potencials poden allargar-se durant molt temps en cas de no prendre les mesures adequades.

Tots els països estan prenent mesures fiscals i els bancs centrals estan intervenint en els mercats per tal de proporcionar liquiditat al sistema i que aquesta crisi econòmica no es converteixi amb una crisi financera.

El miratge de l'estiu, tant el sanitari com l'econòmic ens ha distret. Havia donat a pensar que el virus s'havia quedat sense cames i que alguns sectors es tornaven a recuperar. Però aquest maleït virus ens torna a impactar per segona vegada, i ho fa de forma implacable amb contundència. Tant és així que des de que vam presentar a treballar la present llei, aquesta l'hem hagut d'anar adaptant als capricis d'aquest virus, i les maneres de fer-hi front tant en la primera pandèmia, la primera onada com ara són les mateixes, poc han canviat.

Cal actuar en sanitat, cal actuar en finançament, cal actuar en política econòmica, cal actuar també en relacions exteriors.

Per una banda, ens cal una política sanitària per fer front a la Covid amb vacunes i medicaments pertinents, que la comunitat científica s'hi està esforçant a proporcionar a la ciutadania de tot el món.

I per mentre, la comunitat científica no ens pugui proporcionar la medicina adequada, la recepta pal·liativa és la mateixa: distanciament, higiene, mesures preventives i conductes responsables, tot amb l'objectiu de no col·lapsar el sistema sanitari.

Ens cal també una política econòmica adequada a la pandèmia. Recordaran que els hi vam dir una bossa suficient de diners per fer front a les necessitats de país durant dos o tres anys per parar els cops amb l'Estat com a pal de paller, i a més generant tota l'empatia amb els estats veïns. I ho hem de fer de la mà del nostre Copríncep Francès. Tant és així que avui en plena segona onada de la pandèmia, aquest relat és totalment vàlid.

Des de Terçeravia hem treballat i continuarem treballant per aportar, per sumar, com no pot ser d'una altra manera. Al nostre entendre ens manca encara molts esforços a superar en aquesta crisi. Cal la implicació de tots els sectors econòmics: els treballadors, els empresaris, els propietaris estan fent un esforç econòmic dantesca per parar el cop, i en aquesta segona onada els calaixos no estan plens com la primera.

Veníem d'una bona temporada d'hivern, finalment estroncada per aquest virus. L'Estat també està fent esforços majúsculs, amb un endeutament considerable degut a les ajudes per la suspensió dels

contractes laborals degut a les reduccions temporals de contractes laborals, degut a múltiples ajuts en general, però no oblidem, aquest deute l'hauré de retornar, algú l'haurà de pagar. No el deixem per les generacions futures. Com en una empresa privada, l'Estat també ha de fer esforços en la contenció de la despesa, i en aquest aspecte no hem vist un allargament de les reduccions dels salaris dels càrrecs polítics nostres i de confiança, els quals acaben el 31 de desembre del 2020.

Així com tampoc hem vist cap gest dels funcionaris, dels treballadors públics i dels càrrecs públics a partir d'un cert salari.

Com els hi explicava a l'inici de la meua intervenció, el miratge de l'estiu ens ha distret i aquesta llei de noves mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia SARS-CoV-2, ja s'ha vist superada per aquesta segona onada d'aquest maleït virus.

Avui la població està més preocupada per saber si podrem obrir per la propera temporada d'hivern o si continuarem tancats perimetralment pel comerç, i com ens afectaran aquestes restriccions en el teixit econòmic i en el teixit social. A tots ens agradaria que demà mateix el virus desaparegués i que tornéssim a l'estat que estàvem i que gaudíem a l'inici del 2020. Malgrat el que ens agradaria, la realitat és ben diferent. Una realitat que per dura que sigui és la que és, i és la que hem d'explicar a la nostra ciutadania. Hem d'estar preparats pel pitjor i si no tenim tercera onada, millor, ningú la desitja.

Ahir mateix el Sr. cap de Govern es dirigia a la ciutadania a través d'una roda de premsa explicant el retràs de l'obertura de la temporada d'hivern, així com també explicava el tancament perimetral que tant afecta al comerç.

També ens explicava que el proper dia 22 puja a París. Sr. cap de Govern, pugi a París acompanyat de les autoritats que vostè considera més idònies i expliqui al nostre Copríncep les nostres dificultats, les nostres necessitats, la nostra dependència de l'exterior. Expliqui que necessitem i necessitarem solidaritat. Expliqui que necessitem i necessitarem empatia. Expliqui que necessitem i necessitarem ajut exterior i expliqui que sols no ens en sortirem. Expliqui que demanem ajuda a través de l'acord de cooperació, expliqui que ens cal aquesta bossa de diners com cal, a tots els estats d'Europa, que és necessària per poder superar la pandèmia i la crisi econòmica que provoca aquest maleït virus.

Amb l'impacte d'aquesta segona onada no n'hi haurà prou amb el seu pla Horitzó 23. L'horitzó ha de ser Andorra, tots al mateix vaixell, tots lluitant i treballant per Andorra, sense fissures, sense rèdits

polítics, amb transparència absoluta. Andorra sempre ha estat un país d'emprenedors, un país de prosperitat, i aquesta vegada no podem fallar, i vostè Sr. cap de Govern és el timoner, i ara no podem errar.

En aquest sentit, des de Terceravia ens posem a la seva disposició per treballar colze a colze sense fissures, amb l'objectiu de la prosperitat i del futur d'Andorra, motiu pel qual donarem suport a l'aquest projecte de llei.

Molts gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. conseller.

Pel Grup Parlamentari Liberal, Sra. Eva López.

La Sra. Eva López:

Moltes gràcies Sra. síndica.

Conselleres i consellers i membres del Govern, el Grup Parlamentari Liberal donarà recolzament al present projecte de llei i ho farà no pel fet de formar part d'una coalició, sinó perquè aquesta llei és el resultat de moltes hores de treball per part de totes les forces polítiques d'aquesta Cambra i de manera conjunta amb el Govern.

Jo també he de donar les gràcies a tots els consellers i conselleres que ho han fet possible, però sobretot a vostè Sr. ministre que ens ha permès una participació absoluta en el redactat de la llei.

Aquest projecte de llei és fruit del treball conjunt de tots, d'un esforç per donar continuïtat a unes mesures que a hores d'ara encara són necessàries, però amb un redactat que té la voluntat de no reproduir els problemes que s'han detectat amb les lleis anteriors.

És una llei necessària. Necessària perquè malauradament la pandèmia encara no ens ha donat treva. Necessària per salvar el teixit empresarial del nostre país, per evitar els acomiadaments massius, per intentar acompanyar les empreses en la tant desitjada reactivació econòmica, i per evitar sobretot que moltes famílies quedin desemparades. No és la meua intenció fer una intervenció repetitiva ni reproduir fil per randa l'articulat del projecte de llei, però no puc sinó posar en relleu la seva substància que denota una corresponsabilitat de tots els factors econòmics i sobretot de les diferències amb la normativa anterior.

Les noves mesures en matèria laboral ja no són d'aplicació a les empreses en règim de guarda o permanència ni les que hagin tingut un tancament voluntari. Es diferencien dos tipus de davallada significativa de la xifra de negoci, una igual o superior al 50% durant els tres mesos anteriors a la presentació,

i una altra corresponent a la davallada entre un 30 i un 50% durant els dotze mesos anteriors.

És important també assenyalar que les empreses tancades obligatòriament per decret seran autoritzades directament en el moment de presentar la sol·licitud, i la resta seran autoritzades en un termini de deu dies amb efectes des del moment de presentació de la sol·licitud. A manca de resolució el silenci serà positiu, i es suspendrà el termini si el ministeri requereix de documentació addicional acreditativa.

En relació als treballadors per compte propi es vincula la prestació a dos supòsits: el primer, que l'activitat principal de la persona hagi estat suspesa pel Govern i el segon, que justifiqui una davallada significativa de la xifra de negoci.

Pel que fa a les matèries en seguretat social, es mantenen la majoria de mesures de les lleis anteriors, però únicament es podran beneficiar de la suspensió de la cotització si hi ha tancament obligatori de l'activitat i per la reducció en els casos previstos de davallada significativa de la xifra de negoci.

Finalment, i per no fer massa extensa la meua intervenció, he de referir-me necessàriament a les mesures en matèria d'arrendaments. Es manté, d'una banda, la reducció de la renda per a locals de negoci amb un 75% si l'activitat està suspesa, i en la resta de casos l'arrendatari pot sol·licitar o bé una reducció del lloguer acreditant la davallada fins a un 50% com a màxim, o bé una carència sobre l'import de les rendes les quals podran ser fraccionades entre el moment que superi la situació i els dotze mesos posteriors.

En els contractes de lloguer d'habitatge un 10% de rebaixa si un dels membres de la unitat familiar està en ERTO, en reducció de jornada o ha estat acomiadat per motiu de la crisi sanitària.

Tanmateix la rebaixa serà d'un 20% si es tracta d'un autònom que rep la prestació, famílies monoparentals o si la unitat familiar en conjunt demostra que ha patit una reducció en els temes previstos.

Per tant, es tracta d'una llei de responsabilitat, una llei d'equilibri, una llei que pretén, d'una banda salvaguardar l'economia empresarial i productiva del país, i de l'altra banda que les famílies afectades per la crisi sanitària obtinguin una rebaixa dels seus deures econòmics a curt i a mitjà termini.

Per aquests motius, tal com he dit a l'inici, el Grup Parlamentari Liberal votarà sense dubtes i plenament convençuts de manera favorable a l'aprovació del Projecte de llei presentat pel Govern.

Moltes gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. consellera.

Pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, Sra. Judith Salazar.

La Sra. Judith Salazar:

Gràcies Sra. síndica.

Bé, en primer lloc deixi'm que comenci agraint el clima de treball de la comissió, el *timing* ha estat ingent -i ara m'hi referiré més detalladament-, però en aquestes circumstàncies no era evident trobar el bon clima que hem trobat per poder parlar en el si de la comissió i de què no haguessin tensions, ni nervis, etc. Vull dir, vagi per endavant reconèixer i agrair aquest clima als meus companys de la comissió.

Dit això, volia centrar-me per començar en aquest *timing* de treball que jo definiria gairebé com inassolible. Vam començar a treballar aquesta llei el 19 d'octubre, la tancàvem el 27 de novembre la feina de la comissió, és a dir, un mes i vuit dies per treballar aquesta llei. Hem fet deu reunions; en aquestes deu reunions vam començar a partir d'un document de treball, un recull de mesures, propostes, etc. Tenim accés al contingut del primer esborrany que a grosso modo recull el que ha estat finalment la meitat de la llei el dia 11 de novembre... 11 de novembre, quan la tancàvem el 27; i el segon esborrany que ja recull l'altra meitat de la llei, l'hem treballat exactament des del dia 24 fins al dia 27. Parlo del text. És a dir, les discussions anem debatent propostes que es posposen, que no sabem com quedaran, però el text que recull aquelles propostes, insisteixo, tot el contingut de la llei l'accés el tenim el dia 24 de novembre quan ens havíem compromès a tancar l'esborrany del que seria la llei el dia 27.

Vist això, crec que no es gaire difícil d'entendre que, amb tots els meus respectes, això no són maneres de treballar. És una llei molt densa, absolutament densa, només recomano que a qualsevol que agafi la llei i comenci a llegir-la veuran fàcilment que després de cinc pàgines el cap vull, és a dir, és una llei força complicada i parlo des del punt de vista de ser una professional del dret laboral en excedència... si em resulta complicat a mi, entenc el que potser per a gent que no està vessada en aquests conceptes i, per tant, aquí sí que amb tots els meus respectes crec que hi ha hagut una manca d'anticipació per part del Govern. És a dir, ens hem trobat discutint una llei a finals d'octubre, amb una segona onada al damunt on, des del nostre entendre, hauríem d'haver estat capaços... -bé, en aquest cas el Govern hauria hagut de ser capaç-, tenim un mecanisme que hauria de funcionar per això que és el Comitè Econòmic i Social de portar a negociacions en el si d'aquest organisme, i mirar

d'anticipar el que ha acabat sent, insisteixo, una manera de treballar que no ofereix gaires garanties. Jo no puc donar... no puc assegurar que aquesta llei no l'haurem de modificar en breu perquè hi hagin incorreccions tècniques, etc, perquè francament ha estat molt, molt dens el treball en molt, molt poc temps.

Dit això, quant al sentit de vot. Si parlant de contingut per a nosaltres el més senzill seria votar-la en contra i els hi explicaré per què. Nosaltres a la Llei 5/2020, entràvem principalment les nostres tesis, els nostres arguments amb autònoms, moratòries i carències bancàries, i exempcions al lloguer, principalment ens centràvem en ajuts directes a l'empresa per tal de sostenir el mercat del treball i que no hi haguessin treballadors que es veiessin abocats a l'acomiadament amb el greuge que això suposa perquè, finalment, treballadors acomiadats són treballadors que entren en el sistema de protecció social i que l'Estat ha d'assumir el no deixar caure a aquestes famílies.

Per tant, si analitzem la llei avui, vuit mesos més tard amb una situació que, com deia el conseller Camp no ens agafa amb les caixes plenes com a la primavera, el que veiem amb aquesta llei és la situació dels autònoms quant a prestacions, no milloraria que inclús hi ha alguna incompatibilitat més que es preveu que no es preveia amb l'anterior llei, malgrat després s'hagin desenvolupat via reglament, insisteixo, això és un dels greuges de treballar les lleis d'aquesta manera que després hem d'estar constantment fent correccions tècniques.

Als efectes de les carències i les moratòries bancàries continuen deixant a fora a les persones jurídiques, la qual cosa vol dir que totes aquelles empreses que tinguin com a titular una societat no s'hi podran acollir i, per tant, estem parlant d'un esforç important, i estem parlant des del nostre punt de vista d'un esforç diria que desigual -i ara tot just m'hi referiré i ho ampliaré.

I després, el tema de les exempcions al lloguer que clarament en relació a l'anterior i a la 7/2020, rebaixem per estacions, és a dir, no només amb els lloguers d'habitatge que del 20 passem de forma automàtica al 10, sinó també amb el tema dels locals de negoci, en supòsits de tancament obligatori i del 100 passem al 75 i després tenim un topall del 50% màxim de reducció del lloguer. Tot això per un període de 3 mesos clarament definit a la llei de 3 mesos.

És clar, en l'anterior llei es parlàvem de la fi de l'emergència sanitària. Com hem pogut constatar l'emergència sanitària no s'ha acabat i desitjaríem tots

que s'acabés demà, però malauradament jo crec que ningú estem en disposició que això serà realitat.

I el que no es preveiem factors com la retroactivitat per aquesta segona onada pel que fa a reduccions amb els lloguers dels locals de negoci, això penalitza i penalitza fortament a les empreses. Per tant, insisteixo, a nivell de contingut se'ns feia difícil, o la solució més fàcil hagués estat votar-la en contra.

Ens preguntem, realment aquí és quan tenim una mica la sensació d'aquell discurs de les dos Andorres perquè sembla ser que d'alguna manera som incapaços de veure que l'interès general, avui en dia pivota entorn d'empreses i famílies, i que des del nostre punt de vista, insisteixo, punt de vista del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, es demana un esforç menys ferm a propietaris i a la banca.

I doncs, per tant, quan parla de propietaris, evidentment, deixo de banda als petits propietaris, no anem amb aquell discurs del pobre matrimoni de jubilats que tenen un local comercial. No oblidem que nosaltres vam proposar la inclusió al reglament d'ajuts als petits propietaris a la Llei 5/2020. I doncs, per tant, no parlem d'aquests propietaris, parlem de propietaris que no entrarien dintre del reglament d'ajuts públics, justament per haver calibrat el Govern que la seva situació de dificultat no és necessària que hi hagi la intervenció d'un ajut públic.

Ens preguntem ara que portem massa anys sense polítiques de diversificació econòmica, és el moment d'abandonar els sectors tradicionals? I agafin aquest abandonar amb la prudència que és convenient. Ja entenem que es prenen mesures, ja sabem que s'estan demanant esforços i que d'alguna manera el Govern i l'Estat, no diria el Govern diria l'Estat en general, compromet ajuts directes per acompanyar aquests sectors tradicionals, comerç i hotelaria, principalment. Però en un moment com el que estem, se'ns fa molt difícil, diria que absolutament indigerible, com és que estan en la situació amb la que estem, insisteixo 8 mesos després de la primera situació de tancament, es treballa una llei sense assentar a la teula de negociació els agents econòmics, ni sindicats ni patronal.

Està clar que és molt difícil fer una llei que acontenti a tothom. Però fer una llei que no acontenti a ningú, potser ens hauríem de plantejar entre tots plegats que hauríem de canviar de manera de fer política, deixar de fer política des dels despatxos, o amb més anticipació i traslladar la capacitat d'obrir el Govern de fer política a la gent que haurà d'estar directament preocupada per les mesures que inclouen les nostres lleis.

Aquesta no és la manera que el Partit Socialdemòcrata té d'entendre la política. Jo recordo

alguna vegada se'ns ha acusat de ser els dos anys que vam estar al Govern, amb una mica de sort, el Govern de les taules de treball, perquè vam fer taules de treball diria, que gairebé per tot. Però és que és la nostra manera de fer política. Escoltar la gent, escoltar el que han de dir-nos, perquè entre altres coses, després també és molt més fàcil que la gent integri les solucions que han de ser equilibrades si coneixen com s'arriba a aquest procés de decisió i com s'arriba a aquesta solució final, no?

I justament per això, nosaltres deia, no és la nostra manera de fer política, justament per això el nostre sentit del vot avui serà un vot d'abstenció.

Tornem a abstenir-nos, igual que vam fer amb la 5/2020. Els motius probablement són diferent. Avui ens abstenim perquè malgrat no arribem a assolir la nostra, la que nosaltres voldríem que fos la nostra llei, el que sí que hem aconseguit, entenc, és integrar posicions que a l'inici no estaven previstes i que finalment hem acabat de trobar solucions que, malgrat insisteixo, siguin les nostres, sigui que com màxim es preveuen, per exemple amb el tema de la reducció dels locals de negoci.

En un primer moment de debat de la llei no es contemplava per part del Govern o de la majoria, i finalment hem arribat a aconseguir aquest 75% en casos de supòsits de tancament, a proposta del Govern, insisteixo, però és cert que tampoc no estava inicialment prevista o que han passat per diferents fases, quan inicialment només se'ns plantejava la possibilitat de fraccionar aquests lloguers que no es paguessin. I finalment hem acabat aconseguint una solució que per nosaltres és més acceptable de la que partíem.

Per tant, s'amplien els supòsits de les carències de les moratòries bancàries, malgrat no s'arribi a les persones jurídiques. S'inclouen la protecció dels subministraments bàsics per llei que ja veníem reclamant des de la 5/2020, i finalment s'acaben incloent. I per tant, entenem, a part de les nombroses matisacions, aportacions que s'han fet de caire tècnic a la llei, en aquest cas, des del Partit Socialdemòcrata. Per tant, entenem que sí, que hi ha hagut un procés de negociació i fruit d'aquest procés de negociació és el sentit que, malgrat no sigui la llei que el Partit Socialdemòcrata defensaria avui si estès assentat allí en el lloc del Govern, sí que, com a mínim, no és la llei que entenem de la que partíem, i hem aconseguit una solució més equilibrada.

L'aritmètica parlamentària és la que és. Nosaltres sabem, tenim 7 consellers, i sabem absolutament quina és la nostra capacitat d'incidir en l'aprovació o no aprovació de les lleis. Per tant, si ens situéssim davant un escenari que el nostre vot pogués

comprometre el conjunt del text de la llei, potser la solució seria una altra. Però com que això no es produeix, vostès compten amb una majoria de 17 en tots els casos, i ampliada en molts ells a 21.

I doncs, per tant, com que sabem que el nostre sentit del vot no afectarà de cap de les maneres l'aprovació final o no d'aquesta llei, volem continuar defensant que agraiem profundament, i li dic des del convenciment personal, ho he dit, començava la meva intervenció així i així m'agradaria acabar-la, agraiem aquest procés participatiu per construir aquesta llei. Però entenguin també, que des del punt de vista de l'oposició també hem de poder defensar el contingut polític del que a nosaltres ens agradaria que fos la llei que avui estem votant.

Evidentment, no tenim la majoria. Evidentment, ens hem de conformar amb el que ha volgut el poble, vull dir, no és discutible, però pel mateix sentit crec que és perfectament comprensible que no donem suport a una llei, que no la votem a favor quan, insisteixo, no és la llei que el Partit Socialdemòcrata portaria avui aquí a l'aprovació d'aquesta Cambra.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. consellera.

Pel Grup Parlamentari Demòcrata, Sra. Maria Martisella.

La Sra. Maria Martisella:

Gràcies Sra. síndica.

Els companys que m'han precedit en aquesta tribuna ja han explicat abastament el contingut i totes les mesures de la llei que avui sotmetem a votació.

No m'estendré gaire, però sí que puntualitzaré els aspectes que, des del Grup Parlamentari Demòcrata, creiem que són essencials d'aquest text legislatiu al qual avui hi donarem suport.

Abans d'entrar al fons, però, permeteu que m'afegeixi als agraïments fets a tots i cadascun dels membres que hem participat en les vàries reunions mantingudes.

En aquestes reunions hem sabut aparcar les diferències polítiques, i asseure'ns junts per poder definir de la millor forma la llei que pensem que necessita Andorra en aquest moment tan difícil que estem vivint.

Perquè aquesta crisi sanitària ens ha deixat molt clar que l'essencial i, per sobre de tot, és que hem de legislar per continuar impulsant la nostra economia, per ajudar i donar seguretat als nostres ciutadans, siguin empresaris, assalariats, treballadors per compte propi, jubilats, joves, i tot de manera conjunta. Perquè

com ha dit el company Camp estem tots en el mateix vaixell.

Puc convenir amb vostè Sra. Salazar que els timings han estat ajustats i difícils, però vostè com és coneixedora també, sap que redactar un articulat de la llei i precisament aquesta llei, no és evident. I tots hi hem posat tots els esforços necessaris.

Dit això, tots els grups parlamentaris vam convenir que la present llei havia de ser, en part, continuista de les dues lleis òmnibus que la precedeixen, però, alhora, havia de diferir-hi en el sentit de què calia adaptar-se a la casuística actual. Una casuística que no és la mateixa que vam viure al març, on estàvem amb un confinament total, ni a l'abril, en què començàvem a recuperar molt tímidament l'activitat.

A la vegada, sent molt conscients que, malgrat la situació sanitària ara és millor que a la primavera, el nostre teixit econòmic va estar i encara està greument afectat. De fet molt més, després de les darreres decisions dels nostres països veïns referents a les restriccions de mobilitat i, que ahir el cap de Govern ja va anunciar.

Un fet que ens obliga a retardar l'obertura de les pistes. De ben segur, uns pensaran que la llei és massa restrictiva, d'altres, en canvi, pensaran que és massa permissiva. Uns pensaran que aplica massa ajudes, d'altres que poques. Però nosaltres estem convençuts que és una llei raonable, justa i equitativa.

En el decurs dels treballs, tots hem debatut àmpliament i hem exposat casuístiques reals que ciutadans, empresaris, treballadors, ens han traslladat situacions personals viscudes. És evident que no les hem pogut preveure absolutament totes, perquè cada cas té la seva particularitat, però hem intentat integrar-ne el màxim trobant uns paràmetres objectius i clars.

Reitero, aquesta llei no ha estat redactada amb el mateix plantejament que la llei encara vigent. Llavors ens trobàvem amb un confinament total i una obligació de tancament quasi total de l'activitat econòmica. I a més, estàvem a les acaballes d'una temporada d'hivern que s'ha acabat considerant molt bona.

Actualment ens trobem en una situació molt complicada, però d'una altra índole: per sort, no estem tots confinats. Ara bé, tenim sectors tancats obligatòriament, d'altres sectors en què la seva activitat ha quedat restringida, i per sobre de tot, i més difícil, estem a l'inici de la temporada d'hivern. El nostre or blanc. Però és temporada insòlita i plena d'incertesa, fet que perjudica molt a totes les activitats del país que en depenen.

De fet, no crec que hi hagi ningú en aquest hemicicle que pugui recordar un any que no haguem gaudit de les nostres pistes d'esquí per les festes de Nadal.

Precisament, la casuística del sector turístic és un element que vam voler que quedés ben regulat en aquest text.

En efecte, tal i com ha avançat el ministre, les empreses que la seva activitat principal estigui directament afectada o restringida per mesures adoptades per autoritats de països veïns que limitin l'arribada de turistes podran acollir-se als ERTOS.

A tots ens venen al cap les persones contractades de manera temporal per les estacions d'esquí per a la temporada d'hivern, i que viuen ara mateix moments de molta incertesa i neguits. En aquest cas, si bé la llei preveu que només es poden acollir els treballadors donats d'alta a l'empresa abans de l'1 d'octubre, també preveu una excepció que vam acordar entre tots: que per un període limitat i en les condicions que es fixin, el Govern per decret pugui aplicar excepcions a aquest requisit.

I és que la voluntat va ser clara: deixar al Govern aquest marge per, d'una part, evitar una modificació legislativa amb el que implica un procediment llarg, però per sobre de tot, no deixar ningú a l'estacada.

D'altra banda, i si bé la llei preveu que cal demostrar una davallada de la xifra de negoci del 50% per poder acollir-se als ERTOS, també som conscients que no podem posar totes les empreses al mateix nivell. Per això el text inclou la possibilitat que el Govern pugui analitzar cas per cas la situació de les empreses.

Així, les que no puguin demostrar una davallada significativa de la seva xifra de negoci d'entre el 30% i el 50%, però que justifiquin que la reducció ha estat tan gran que està en perill la pròpia viabilitat, també podran sol·licitar ERTOS.

Aquest marge permet una adaptació i una anàlisi de cada empresa en aquesta situació.

D'altra banda, pel que fa a l'import de la prestació dels ERTOS, s'ha re calculat la graella tenint en compte el nou salari mínim publicat per Govern.

A més, i tal i com s'ha esmentat, les persones que es troben en una situació d'ERTO podran continuar acollint-se a una reducció del lloguer d'habitatge.

És evident que aquí no hem trobat un punt d'entesa amb el Partit Socialdemòcrata, perquè per nosaltres aquí hem fet una reducció amb canvis. Uns canvis, que al nostre parer, són més justos per a totes les parts.

Fins ara, tal i com s'ha esmentat, la reducció del lloguer d'habitatges era del 20% en tots els casos.

La llei preveu que, d'entrada, la reducció sigui del 10%.

Però també obrim la porta a què l'arrendatari en situació d'ERTO pugui obtenir una reducció de fins al 20%. Això sí, seran en els casos que hagi patit una reducció de la renda percebuda de manera conjunta per la unitat familiar superior al 10%.

És evident que amb aquest nou plantejament s'ha buscat un punt de justícia: la situació que estem vivint no pot comportar un enriquiment per part d'alguns.

I posaré un exemple: un habitatge on viuen pares i fills. Uns fills que no contribueixen i no han contribuït fins a dia d'avui a cap de les despeses de l'habitatge, i són ells que han estat impactats per l'ERTO. Per tant, en aquest exemple, els pares, que són els que fan front a la renda, no han patit una reducció dels seus ingressos. Pensem que no és de rebut que tinguin una rebaixa del 20%.

I no és de rebut perquè, de l'altra banda i partint de la famosa corresponsabilitat de tots, també hi ha un arrendador, que no forçosament és una persona d'un alt poder adquisitiu sinó que potser el lloguer que percep d'aquest habitatge li permet arribar a final de mes.

Per tant, al nostre parer la mesura és justa i equitativa: qui necessiti una reducció fins al 20%, que ho demostrï.

La llei, a més, sí que manté la rebaixa del 20%, en el cas dels autònoms que cobrin una prestació i per a les famílies monoparentals.

Pel que fa al lloguer de locals comercials, la llei també difereix de la normativa vigent. Al contrari del que ha esmentat el Partit Socialdemòcrata, som conscients que amb la Llei 5/2020, la llei vigent, els propietaris han fet molts esforços, havent de condonar per imperatiu legal totalitats de mensualitats.

El text que avui se sotmet a votació estableix la possibilitat per l'arrendatari d'obtenir una carència pel pagament del lloguer, o bé una rebaixa de fins a un màxim del 50%, si demostra una davallada de la xifra de negoci.

I pel que fa als locals comercials obligats a tancar per decret, s'estableix l'obligació de condonació d'un 75% del lloguer.

Nosaltres, des de la bancada Demòcrata, sí que volem agrair als propietaris per aquests esforços, perquè creiem que també han contribuït a mantenir el nostre teixit productiu amb aquestes mesures.

Amb el sacrifici també han permès que puguin resistir, que puguin mantenir vius certs negocis.

En aquest sentit, la llei també reprèn la disposició de la llei anterior, per la qual s'encomana al Govern el desplegament reglamentari d'ajuts als petits propietaris.

Anem ara a les mesures vinculades als treballadors per compte propi, els nostres autònoms.

La llei manté les prestacions amb els imports actualitzats d'acord amb el nou salari mínim per decret. Sempre, això sí, que s'hagin vist obligats a tancar per decret o que demostrin una davallada de la seva xifra de negoci en els percentatges que estableix la llei.

Endemés, la llei inclou la mesura que permetrà reduir i ajornar el pagament dels subministraments bàsics, ja sigui electricitat, telèfon i internet, a la vegada que es prohibeix tallar els referits subministraments.

Senyors consellers, per algun sector serà una llei restrictiva. Nosaltres estem convençuts que és una llei raonable, justa i equitativa i que té en compte les necessitats essencials i immediates que requereix la ciutadania i el nostre teixit productiu.

Alhora, té present que els recursos del nostre Estat no són il·limitats. I més, tenint en compte que la crisi, malauradament a dia d'avui, no té una data certa de finalització.

Som davant una llei que, igual que les que la precedeixen, demana implicació, esforç, solidaritat i corresponsabilitat de tots i a tots els nivells. Individuals i col·lectius, públics i privats.

Fins ara la nostra ciutadania, els nostres empresaris, les nostres empreses, els nostres treballadors han demostrat valentia davant de les adversitats. Sense el seu sacrifici, no hagués estat tampoc possible arribar on estem. A tots ells, gràcies! No és on volem arribar, però hem de continuar avançant. I confiem que aquests esforços tinguin data de caducitat a curt termini. Confiem que seguirem reduint les xifres de casos positius; que poc a poc, ens podrem anar trobant amb la resta de familiars que no conformen el nostre nucli de convivència i amb els amics al tomb d'una taula; que poc a poc aniran tornant els turistes; que omplirem els carrers, que omplirem les nostres botigues, les nostres muntanyes i les nostres pistes d'esquí. En d'altres paraules, confiem que poc a poc puguem tots tornar a la normalitat.

I esperem i desitgem que el 30 de juny puguem tirar endavant i veure que, potser, que ja no necessitem noves mesures per fer front a la pandèmia.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. consellera.

El Govern desitja intervenir...

Sr. Jordi Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sra. síndica.

Continuaré doncs el desenllaç del text que avui sotmetem a votació i, a continuació intentaré fer un primer torn de rèpliques a les aportacions o explicacions dels diferents grups parlamentaris.

M'aturava en el punt just que el projecte entrava a explicar el suport a les empreses que realitzen una activitat per compte propi, reflectit als articles 28 i 31, on s'estableixen prestacions per a les persones que realitzen una activitat per compte propi de forma correlativa, la regulació sobre la suspensió temporal de contractes de treball i la reducció de la jornada laboral, amb dos supòsits de concessió: que l'activitat principal de la persona sol·licitant hagi estat suspesa obligatòriament per decret del Govern; o que la persona sol·licitant justifiqui una davallada de la xifra de negoci en relació al conjunt de les seves activitats en cas que realitzi més d'una activitat per compte propi i seguint els criteris respecte al concepte de davallada significativa de la xifra de negoci que s'apliquen en la suspensió temporal dels contractes de treball la reducció de la jornada.

En matèria de seguretat social, articles del 40 al 45, es reprenen les diverses mesures en matèria de seguretat social de la Llei 5/2020: persones assegurades diagnosticades del SARS-CoV-2 i les afectades per una mesura d'aïllament per evitar la propagació del virus que no puguin treballar, tenen el dret a percebre les prestacions econòmiques per incapacitat temporal com a supòsit d'accident laboral o malaltia professional.

Com era el cas en la regulació anterior, no es tracta de concedir al SARS-CoV-2 el caràcter de malaltia professional, que no és el cas, sinó únicament d'aplicar excepcionalment aquest règim als efectes exclusivament de les prestacions econòmiques per incapacitat temporal i amb caràcter limitat en el temps.

Les persones assalariades i les persones que realitzen una activitat per compte propi que treballen en els àmbits sanitari i sociosanitari, continuaran tenint dret a rebre les prestacions econòmiques per incapacitat temporal del 100% sempre que no tinguin contractada una assegurança privada que les cobreixi.

Es continuen establint dues mesures diferents per flexibilitzar l'obligació de cotitzar de les persones que realitzen una activitat per compte propi, les persones que perceben la prestació per a les persones que realitzen una activitat per compte propi per haver estat suspesa obligatòriament la seva activitat principal, poden sol·licitar la suspensió temporal de la cotització, i les persones que perceben aquesta prestació sota qualsevol dels dos supòsits i les que

justifiquin una davallada significativa en la xifra del negoci, poden acollir-se a una base de cotització equivalent al salari mínim mentre el Govern no declari per decret la fi de la situació d'emergència sanitària.

Es reprenen les adaptacions en l'aplicació de la via d'atenció preferent a la seguretat social que no queden sotmeses a l'àmbit temporal limitat d'aplicació de la llei.

En matèria d'arrendaments i d'instruments de crèdit bancari se n'ha parlat abastament. S'adapten les mesures en relació als contractes d'arrendament dels locals per a negoci que incloïa la Llei 5/2020. A partir de l'entrada en vigor de la llei una reducció de la renda dels locals per a negocis fins al 75% aplicable, només als locals corresponents a activitats suspeses obligatòriament per decret del Govern.

Per altres casuístiques previstes la part arrendatària del local per a negoci que justifiqui una davallada de la xifra de negoci durant els mesos corresponents al pagament de la renda en relació al mateix període de l'any anterior, pot sol·licitar i obtenir de la part arrendadora o bé una carència sobre l'import de les rendes, o bé una reducció de l'import de les rendes corresponent al període en relació amb el que justifiqui la davallada de la xifra de negoci proporcional al percentatge davallada de la xifra de negoci amb el límit màxim del 50%. Aquesta mesura té vigència fins al 31 de març del 2021.

Pels arrendaments d'habitatge, la reducció de la renda correspon, s'aplica de forma coherent i equitativa amb les reduccions salarials derivades de les suspensions de treball de contracte temporal o la reducció de la jornada laboral: el 10% per assalariats afectats per aquestes mesures o acomiadats i que perceben l'ajut per desocupació involuntària; 20% en cas de famílies monoparentals o en cas que la part arrendatària acrediti que la seva unitat familiar de convivència ha patit una reducció de la renda percebuda de manera conjunta per tots ells superior al 10% per trobar-se més d'un dels membres de la unitat en alguna de les situacions referides anteriorment. La reducció del 20% es contempla també per les persones que realitzen una activitat per compte propi que perceben la prestació esmentada.

De la mateixa manera es poden sol·licitar i obtenir una carència de les quotes de préstec hipotecari o una extensió del termini d'amortització del crèdit hipotecari que tinguin contret en relació amb el seu habitatge habitual.

I els propietaris, persones físiques d'habitatges i de locals de negoci afectats per la reducció de la renda i que tinguin contret un préstec o un crèdit hipotecari en relació a l'habitatge o el local esmentat, poden

sol·licitar i obtenir una carència de les quotes d'aquest préstec o una extensió del termini d'amortització d'aquest crèdit.

Mesures en matèria fiscal i tributària. Es reprenen les mesures destinades a flexibilitzar el compliment de les obligacions tributàries i adaptar determinades previsions legals. Es permet l'ajornament i el fraccionament no només del deute tributari sinó també de retencions, ingressos a compte i sancions i s'estableix que els ajornaments i fraccionaments que es concedeixen durant aquest període no meritin l'interès moratori.

Així mateix la llei fixa les mesures necessàries per adaptar la base de tributació de l'impost general indirecte i dels impostos directes a la reducció de les rendes de l'arrendament establerta per la llei i es faculta al Govern per establir un termini de pagament de la taxa sobre el registre de titulars d'activitats econòmiques més enllà del 30 de juny del 2021.

En matèria de cessació de pagaments i de fallides, el capítol cinquè i com ja s'ha avançat, preveu que fins el 30 de juny del 2021 els comerciants siguin persones físiques o jurídiques que es trobin en un supòsit de cessació de pagaments previst a l'article 8 del decret, del 4 d'octubre de 1969, de cessació de pagaments i fallides no tenen l'obligació de sol·licitar a l'òrgan judicial la declaració de cessació de pagaments sense que es pugui exigir responsabilitat a l'òrgan d'administració de les persones jurídiques pel fet de no haver efectuat aquesta sol·licitud.

Es mantenen mesures relatives a les societats mercantils. Reprèn allò previst a la Llei 7/2020, l'àmbit temporal s'adequa al d'aquesta llei, suspensió de la causa de dissolució per pèrdues pel que respecta als exercicis 2020-2021, possibilitat per aquestes persones jurídiques d'adoptar acords dels seus òrgans col·lectius sense cessió malgrat no ho preveïen els seus estatuts.

Pel que fa a les reunions dels òrgans col·lectius de les persones jurídiques es reprèn, vista la continuïtat de la situació d'emergència sanitària, l'autorització de l'ús de mitjans de comunicació i d'interacció a distància en els òrgans col·lectius de totes les entitats i organitzacions tant del sector públic com del sector privat encara que les normes que regulen el seu funcionament no el tinguin previst.

S'amplia aquesta autorització a les juntes de propietaris i a les reunions dels comitès d'empresa i de les comissions negociadores constituïts de conformitat amb la normativa laboral, així com als òrgans col·legiats del sector públic. Aquest és l'objecte del capítol setè de la llei.

Finalment, i per evitar, sempre que sigui possible, el contacte directe entre les persones, la llei reprèn la

mesura relativa a la possibilitat de dur a terme per mitjà de videoconferència totes les actuacions davant dels batlles i tribunals, i determina les condicions que s'han de respectar en aquests casos per garantir-ne la regularitat.

El projecte de llei conté una sèrie de disposicions addicionals, transitòries i finals que acaben de recollir, reforçar i preveure situacions que s'ha intentat regular amb el text.

Aquesta crisi no pot deixar guanyadors i perdedors, només superarem aquesta etapa dura i difícil a través del sacrifici col·lectiu, amb el compromís i la participació de tothom.

L'estat posant en marxa tots els mecanismes al seu abast per no deixar a ningú enrere, prenent decisions difícils i necessàries dins del que pot ser assumible com l'endeutament per fer front a les mesures socioeconòmiques, la recerca de palanques de finançament i la contenció i prioritziació pressupostària. També ha demostrat la capacitat l'Estat de legislació per donar resposta a les situacions sobrevingudes. Necessitem que les empreses i treballadors per compte propi continuïn assumint el seu rol insubstituïble com a motor de l'activitat econòmica, generant riquesa i assegurant llocs de treball. Demanem als assalariats que segueixin contribuint de manera responsable a l'esforç i al sacrifici del teixit productiu, agraiem l'empatia dels propietaris que han entès que la crisi se supera plegats, i esperem de la ciutadania la capacitat de resiliència que ha demostrat fins avui.

Per tot l'exposat, i malgrat ja s'han manifestat els vots dels grups, demano als grups parlamentaris, a tots ells, el seu vot favorable a aquesta llei.

Aquesta crisi no l'hem superada, però cada vegada veiem el final més a prop. Tot i així, i enllaço ja amb les rèpliques, el text que surt d'aquesta Cambra no és o no pretenia que fos el nostre text. No era aquest l'objectiu. Preteníem que fos el text que millor resposta pot donar a la societat andorrana, amb les aportacions de tothom.

En primer lloc agrair els grups que ja han manifestat el seu vot favorable, tants els grups de la majoria com el Grup Parlamentari Terceravia, al qui li reconec, doncs, el moment complicat i comparteixo el moment complicat, doncs, que ens ha tocat legislar, a vostès des del legislatiu i a nosaltres des de l'executiu, doncs, intentant fer-ho el més consensuadament possible, apel·lava vostè a l'esforç dels treballadors públics. Jo li puc dir que hi és, l'esforç dels treballadors públics no sempre s'ha de traduir en mesures econòmiques. Li puc garantir, i la ministra de funció pública podrà donar fe del que parlo, que els treballadors públics s'han posat a disposició, en la seva gran majoria, del

Govern, de l'Estat, de la societat, per intentar fer sacrificis, també, que no sempre han de ser econòmics, per superar aquesta crisi.

Demanava vostè Sr. Camp, també, doncs, que el Govern encapçalat pel cap de Govern, doncs, faci les gestions oportunes prop dels nostres estats veïns, especialment de l'Estat francès, doncs, per fer entendre la situació, la fragilitat i la necessitat de rebre ajudes o acompanyament per superar aquesta crisi, una voluntat que la té el Govern que encapçala el Sr. Espot, i que s'ha encarregat de fer palès i no defallirà de manifestar-ho i d'explicar-ho allà on toqui, tantes vegades com sigui necessari. Per tant, doncs, compartim aquesta necessitat, però li puc garantir, doncs, aquests esforços, començant per mateix cap de Govern, no s'han deixat de fer des del 13 de març d'aquest 2020.

Li agraeixo sincerament el seu sentit del vot, perquè han demostrat, doncs, que malgrat no tot allò que ens han proposat vostès, finalment hagi tingut el consens de tothom, a l'hora de la veritat, Terceravia està al costat de la societat andorrana, demostrant que són capaços de renunciar a posicionament legítims, però alhora entendre, també, doncs, que les propostes legislatives necessitem, també, tirar endavant amb el màxim de consens, encara que numèricament no sigui necessari, com recordava la Sra. Judith Pallarés..., perdó, Judith Salazar.

Els grups de la majoria agrair, sincerament, l'esforç, el sacrifici, perquè malgrat sou una majoria i com s'ha demostrat en alguna de les reunions internes, podíem arribar a tenir posicionament i criteris diferents, perquè això és la riquesa i la pluralitat d'un Govern com el que tenim, de tres forces polítiques, doncs, hem estat capaços de trobar sempre el punt d'equilibri, cedir en allò que potser ens allunyava en benefici del test final.

Per tant, als grups de la majoria, en nom del Govern, moltes gràcies pel seu suport.

I finalment, doncs, al Grup Parlamentari Socialdemòcrata, legítimament, com no pot ser d'altra manera, i ja m'avançava, doncs, al fet que independentment del vot, doncs, agrair l'esperit de col·laboració, d'esforç i de treball, sí que voldria fer algunes matisacions i aprofitar per demanar la reconsideració del seu vot, evidentment.

Primer parlar de vostè, Sra. Salazar, del timing. Vostè que va participar a la primera llei, no em podrà que hem tingut més temps que del que vam tenir en la primera llei. Li he dit en la primera part de la meua intervenció que era un text que ningú de nosaltres hagués volgut de nou haver de tornar a redactar, i que no hem disposat del temps necessari per poder afrontar una realitat tan canviant com la que tenim,

fins al punt que, com recordava el Sr. Camp, mentre estàvem legislant situacions sobrevingudes, ens han obligat a replantejar o a incloure situacions que cap de nosaltres -cap de nosaltres- havia previst.

Recordava vostè que l'accés al primer text va ser el dia 24, però no explica que vam començar els treballs des de zero, repassant una per una totes les mesures que contenia la Llei 5/2020 amb la capacitat de poder decidir si fèiem un text que continuava o donava continuïtat a la Llei 5/2020, o començàvem un treball de zero. I abans de començar amb la redacció del text, vam repassar una per una totes aquelles mesures dels diferents àmbits d'aplicació per poder decidir si el criteri de tots els que estàvem en aquelles reunions, tenien sentit que tinguessin continuïtat o no. I en el cas que tinguessin continuïtat, sota quin concepte, si amb el mateix plantejament o de forma diferent. Un cop es va fer aquest treball que implicava que el Govern donava el llistat de les mesures i els grups havien de donar el seu retorn respecte si consideraven que havien de continuar o no, és quan es va començar a redactar el text.

Aquest va ser el procediment que ningú va manifestar que no li semblés correcte.

Accepto i comparteixo que per haver fer un millor text, perquè tot és millorable, faltaria més, hagéssim pogut i haguéssim volgut necessitar de més temps.

La llei si és necessari es modificarà, si és necessari, crec i espero que els grups i la Cambra tingui a bé modificar-la. No és el que voldríem, però si ens trobem en alguna situació que no hem previst o en l'àmbit de a l'hora d'aplicar aquest nou text alguna dificultat o alguna casuística, doncs, intentarem trobar al solució. I esperem, doncs, també tenir el seu quant per poder-ho fer.

No hi ha hagut cap proposta sobre els autònom. No hi ha hagut cap proposta sobre els autònom! Entenc que pel que ja contempla la Llei 5/2020, i el que s'ha fet en posterioritat és suficient.

Parla vostè dels acomiadaments. És cert. Sap vostè quants acomiadaments hi han hagut en aquest 2020? 283. 231 en posterioritat al març 2020. Sap vostè quantes prestacions s'han donat gràcies als ERTOS? A 10.000 assalariats. S'imaginem vostès si no hi haguessin hagut els ERTOS? S'ho imaginem això? I això és gràcies al que vostè anomena la nostra llei. No! És la llei de tots i és una llei, la nova, que permetrà continuar donant recolzament i evitant la destrucció de llocs de treball.

Parla vostè de les carències i de les rebaixes als locals comercials i l'habitatge de lloguer, pel que fa a les carències. És cert, no s'han inclòs al text les carències a les persones jurídiques. Però és que les carències a les persones jurídiques, tal com preveia ja el primer

text, i em costa i el ministre Jover ho podrà explicar millor, s'han pogut assolir algunes d'elles ja, gràcies a l'acord sectorial.

Les carències als préstecs s'han previst, s'han ampliat a més a més, per aquella tipologia de petit propietari o propietari, doncs, que havia invertit o havia assolit un crèdit o un préstec hipotecari per fer millores en l'habitatge, cosa que no succeïa en el primer text.

Pel que fa als locals comercials, vostès proposaven la retroactivitat, és cert. Nosaltres tenim seriosos dubtes que una retroactivitat aplicable als mesos de novembre i desembre amb un text posterior, doncs no tingui indicis d'inconstitucionalitat, una cosa que a vostès els hi preocupa molt. Com podem aplicar una carència sobre els habitatges de lloguer sobre uns compromisos ja passats?

La Sra. síndica general:

Hauria d'anar acabant Sr. Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Vaig acabant Sra. síndica.

Pel que fa als habitatges de lloguer. Hem trobat una mesura al nostre entendre molt més justa com molt bé ha explicat la Sra. Martisella.

“La llei que no acontenta ningú”, deia vostè Sra. Salazar. Clar, és que fer política és decidir, no dir a tothom que sí. I en la mateixa reunió, nosaltres mateixos no teníem punts de partida conjunts, però hem negociat i hem intentat assolir un text acordat. Però és que si vostè assenta a la taula l'associació de propietaris, legítimament té uns interessos totalment diferents del que pot tenir l'associació de locals comercials.

Per tant al Govern li toca trobar el terme ponderat, allò que considera just i assumible perquè no estem parlant de prestacions com vostè deia, estem parlant de carències, que no les assumeix l'Estat, les assumeix les persones propietàries.

Si de cas continuaré en el segon torn de rèpliques.

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. ministre.

Entenc que els grups tornen a intervenir.

Pel Grup Parlamentari Ciutadans Compromesos, Sr. Carles Naudi d'Areny-Plandolit Balsells.

El Sr. Carles Naudi:

Moltes gràcies Sra. síndica.

Un cop ja explicada la llei, en aquesta situació que bé podríem parlar de resignació davant de la situació sanitària, ja no puc dir que mai deixaran de sorprendre'm perquè ja no em sorprenen. I fa uns dies també des d'aquí, parlàvem d'aquestes circumstàncies amb la manera de fer les llei i el que succeïa. L'altre dia m'hi referia, la llei pot venir a iniciativa de Govern, Govern la entra, i aquí la votem o no la votem. O la poden fer els grups parlamentaris, evidentment també la poden fer els comuns. I en aquest cas hem fet una mena de comissió adhoc per des de l'origen, com ha dit el Sr. Gallardo, treballar la llei conjuntament, tots junts i que arribi un text que gaudeixi en el màxim consens.

I vostès diuen que com que no han assolit la seva llei, doncs s'abstindran.

La gràcia de treballar cinc grups parlamentaris i el Govern està, també m'hi referia fa uns dies, que no és el tot o res, és l'escala de grisos, i cadascun dins de la seva aritmètica parlamentària i dins del que pesa, ha de saber si vol participar en el consens i per tant si vol participar dins d'un consens, saber que dins d'aquest consens té una petita quota del pastís amb el qual pot estrènyer, però clar si el seu pes no és el més important, no pot estrènyer amb tot. Això dins dels grups de la majoria, doncs els Ciutadans Compromesos som molt conscients del nostre pes, i pertany no poden estrènyer amb tots els nostres requisits i evidentment es fan concessions. I no és el tot o res, i llavors arribes amb punts de consens, de negociació, de sentit comú, d'escollar.

Llavors a mi, voler treballar amb consens, però dir que com que no és la nostra llei, no hem assolit la nostra llei, i la votarem amb abstenció, doncs potser la propera vegada ja no ens hem d'assentar. És que de veritat, ja no em sorprenen!

Com que no han assolit el 100% de les seves demandes, s'abstenen. Però és que han assolit coses. Vostès han aportat coses positives a la llei, evidentment que sí. Tots els grups n'han aportat i n'hem parlat obertament, i ara com que no és tot del que vostès volien, s'abstenen. Doncs miri, jo ho respecto però no ho puc compartir. Jo soc del tarannà de dir: “bé, si de les deu coses que jo volia, n'he assolit cinc, em puc donar per satisfet”.

Crec que queda una llei molt adequada a la situació, i és una llei que deixarà molta gent com deia, resignada, perquè és molt difícil acontentar tothom, molt. Clar, com que ens hem abtingut, tothom que em vingui a queixar-se: “No, jo m'he abtingut!”

Aquí el Sr. Gallardo ho ha dit, aquí amb valentia es prenen decisions.

I evidentment és una llei que és molt dura perquè la situació és molt dura, i tothom ha de fer concessions,

tothom a der solidari, tothom ha de ser corresponsable, i tothom qui més qui menys l'afaiten una mica.

És així, dona pel que dona la situació i hem de buscar les mesures més equilibrades perquè la situació permeti dins del que cap, mantenir un equilibri dins de la nostra societat i que Andorra pugui tirar endavant en aquests mesos tan durs que venen.

Miri, els hi posaré un exemple. Ja els hi he dit el que en penso, la llei crec que ja l'hem discutida. És una llei que de fet el que fa és modificar les disfuncions, si és que n'hi havia de les anteriors.

En el cas dels lloguers, tant dels locals comercials com dels pisos. Més o menys s'hi ha referit la Sra. Martisella abans.

Una persona per exemple que la seva reducció salarial a nivell d'ERTO pogués ser de 35, de 45, de 50 euros. Poso un cas en concret. Si se li va el 20% de descompte del pis, se li estan descomptant 120 euros. Aquesta mesura evidentment no és equitativa. És més equitatiu que com que té una percepció de menyscapse, en aquest cas hem posat l'exemple de 50 euros, no tingui perquè tenir una reducció de 120 euros del lloguer, sinó que amb una del 10%, és a dir 60, -encara n'hi guanya 10-, és suficient.

Si té una remuneració inferior, és quan pot reclamar el 20%. I això és una mesura justa perquè els propietaris també necessiten aquests ingressos d'aquests pisos, que és el fruit dels seus estalvis d'una vida laboral per fer la seva vida. I per tant no podem disposar alegrement sense mesures que cada cop són més justes, i crec que li acabo d'exposar una mesura molt justa.

I en el cas dels locals de lloguer, doncs pensem en el mateix. Si aquella persona que és el propietari d'aquell local de lloguer, que ha cobrat el mes passat o fa dos mesos els 1.500 euros d'aquella botiga, d'aquell bar, d'aquell restaurant, i ara li fem retroactiu, aquests 1.500 euros ja els ha fet servir per viure aquest senyor. Com volem retroactivar-li i demanar que els hi torni si és que els necessita per viure. Perquè els locals comercials no tots són els grans locals de Vivand, també són els petits locals del taller, del bar, de la fleca, de la merceria, de lloguers molt petits, de famílies que viuen d'això. I per tant és molt difícil fer-ho retroactiu amb persones que ho necessiten pel seu dia a dia. Igual que ho necessita l'altre en moments difícils de no pagar-ho. Però per això es busquen mesures de reducció que siguin equilibrades amb la situació on tothom hi posa una mica de la seva part.

Llavors després d'haver-ho treballat conjuntament, després d'haver arribat a punts que vostès han demanat i que els cinc grups parlamentaris i el Sr. Gallardo amb el seu equip hem trobat convenients.

Dir que ara s'abstindran, doncs mirin ja els hi he dit, no ho comparteixo tot i que ho respecto. És una manera de fer política, jo sincerament i modestament pensava que era una llei de consens. Veig que a l'hora de votar no arribarem al consens. Potser perquè després els hi vingui la persona que la situació que sigui autònoma, assalariat, empresari, petit o gran empresari, llogater, propietari, a queixar-se, el fàcil és dir que no, que el Partit Socialdemòcrata es va abstenir.

Tots els altres partits, com que tots hi hem posat el nostre granet de sorra, tots conscients de la greu situació que està vivint Andorra, tots conscients de la resignació i de l'impuls que hem de donar tots plegats en els mesos que venen amb aquestes mesures al nostre país, hi votarem a favor.

Moltes gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Naudi.

El Grup Parlamentari Terceravia desitja intervenir...

Pel Grup Parlamentari Liberal...

Sr. Costa.

El Sr. Ferran Costa:

Gràcies Sra. síndica.

Durant les discussions avui per votar una vegada més una llei que a ningú dels d'aquesta Cambra hagués agradat haver de discutir, hem sentit posicionaments, Sr. Camp, gràcies, en els quals es manifestaven que calia actuar sense fissures, "treballar tots a l'una", "treballar plegats pel país" són algunes de les afirmacions que hem sentit en aquesta Cambra. I sí, ha quedat clar que una gran majoria d'aquesta Cambra en moments d'emergència, una emergència sanitària encara ben punyent i d'una elevada factura econòmica com a conseqüència que se'n deriva, caldria que els consellers generals que, al cap i a la fi som els delegats del poble per representar-los, fessin pinya i actuessin de manera conjunta pel bé del país.

Hem sentit per part de totes les forces polítiques els agraïments en aquest cas envers la feina feta, no només pel Sr. ministre el Sr. Gallardo, sinó representants de les cinc formacions polítiques d'aquesta Cambra que de manera decidida van optar per fer aportacions valuoses per tenir un text que continués acompanyant a les nostres conciutadanes i conciutadans en aquests moments tan difícils, Entenc, doncs, que és innegable quin ha estat el tarannà del Govern a l'hora d'escriure aquest text legislatiu.

Deia fa uns moments del Sr. Naudi que no el sorprenen els companys del Partit Socialdemòcrata... Doncs, jo he de dir que encara em sorprenen. Òbviament el seu posicionament avui d'abstenir-se davant d'aquest text és perfectament legítim, res a discutir, però és altament decebedor... Altament decebedor! Com a mínim, des del punt de vista del Grup Parlamentari Liberal.

Ahir ho vàrem sentir en aquesta Cambra, quan en altes dosis de dogmatisme es prenen uns posicionaments ancorats en un posicionament extrem, amb posicionaments inclús binaris quan es reclamaven respostes al cap de Govern com si la realitat no fos més complexa que un simple sí, o un no i avui malauradament tornen a demostrar aquest dogmatisme.

El dogmatisme en l'àmbit privat comporta la dissort i la malaurança, però companys socialdemòcrates, el dogmatisme ha portat al poder públic comporta la injustícia, injustícia que nosaltres com a mínim els consellers generals que donem suport al Govern, no volem permetre. I penso que és important perquè avui són molts els conciutadans i conciutadanes que ens escolten, ben atents a tot aquest paquet de mesures que ha de continuar donant acompanyament a tots els ciutadans del país en aquests moments tan difícils que prenguem uns moments per explicar com vostè, Sra. Salazar, explicava la seva lògica.

Vostè ha afirmat que el Partit Socialdemòcrata hagués fet una llei diferent; també ha dit que es una llei que no agrada a tothom, concretament ha dit que "és una llei que no contenta a ningú"; ens ha explicat que efectivament han fet aportacions però que el text final no és pas aquell que vostès haguessin fet; vostè també ha apel·lat a què calia asseure a tots els actors involucrats i afectats per la llei, a seure plegats per arribar a conclusions comunes; ha descrit la llei com indigerible; ha acusat que és una llei feta des dels despatxos i també ha dit que era una llei feta ràpida. Doncs, deixi'm dir-li que tots i cadascuna de les forces polítiques d'aquesta Cambra haguessin fet una llei diferent. Si s'hagués tractat de manera individual, unilateral sense tenir en compte les aportacions que enriqueixen el text de totes les forces polítiques d'aquesta Cambra, les cinc forces representades haguessin fet un text diferent, igual que vostès legítimament també l'haguessin fet.

La llei no contenta a ningú... Potser, Sra. Salazar, plantegi's el perquè. És una llei on hi ha molts interessos contraposats, amb la qual cosa com li recordava el Sr. Gallardo, una llei amb interessos contraposats de tots aquells sectors afectats potser està descrivint que s'aconsegueix arribar a un cert punt d'equilibri on tothom, com hem dit des de l'inici d'aquesta crisi sanitària, ha d'actuar amb

corresponsabilitat i, per tant, tots i totes les persones d'aquest país han de fer aportacions, han de fer cessions i per tant, tots ens veiem afectats.

Vostès també deien que haguessin assegut a tots. Jo entenc que si el Sr. Gallardo amb aquesta mà estesa que tant vostès reclamen i se'ls dona estan incorporats a la redacció d'un text legal, totes les formacions polítiques, vostès inclosos, tenen la responsabilitat d'adreçar-se a aquelles persones i actors afectats i fer incloure els seus punts de vista amb les aportacions que estiguin fent al Sr. ministre a cada moment. Vostès, aquest exercici que critiquen també l'haguessin pogut portar a terme, així s'entén com han fet les altres formacions a l'hora d'escoltar i de parlar amb tots els actors implicats... I així ens consta Sr. Gallardo.

Vostè, per acabar, rep-la dient que s'ha fet des dels despatxos i que s'ha fet ràpid. Sra. Salazar, és una llei d'extrema urgència i necessitat! Òbviament les presses no són mai bones conselleres, però penso que tots sabem des de l'inici d'aquesta crisi sanitària que cal estar ben atent a quina és la situació dia a dia i respondre amb aquelles millors mesures que donin sortida a la situació d'aquell moment. Malauradament és una crisi dinàmica que ningú, ningú... ni nosaltres, ni vostès, ni ningú sap què esdevindrà demà.

Per tant, tots haguéssim fet una llei diferent, és una llei que on tothom s'ha de veure sacrificat i nosaltres el que li recordem, entenem la política des d'un tarannà constructiu on s'han de negociar els postulats de cadascun, s'ha de cedir en algun d'aquests postulats i trobar el just equilibri que permeti la incorporació de visions diferents per construir una mirada polièdrica de quina és la realitat.

Pensem, doncs, que vostè avui ha emprat cert cinisme polític al fer les seves afirmacions i, sí, el que li deia al començament: la seva abstenció és decebedora.

La realitat, Sra. Salazar -i vostè penso que així ho ha reconegut-, és que tots vostès van treballar hores i hores ne la confecció d'aquesta llei, em costa que vostè a títol personal degut a la seva expertesa i als seus coneixements en l'àmbit del dret laboral va fer excel·lents aportacions quan parlaven del còmput d'hores, de les vacances, de les condicions dels treballadors, dels tipus de contracte que calien estar inclosos en els ERTOS... Em consta que gairebé vostè va fer aportacions a tots i cadascun dels articles d'aquesta llei, una llei, per altra banda, no pas curta de gairebé més de seixanta pàgines. Per tant, una llei que el Sr. ministre ha tingut haver contemplar les aportacions de tothom, amb la qual cosa si hi ha aportacions de tothom en aquesta llei, la llei no és pas de cap particular sinó que és la llei de tots... La llei de tots!

Així és com entenem la majoria la política i, potser, perquè ens hem vist forçats a arribar a aquesta coalició de Govern, però que de manera molt fàcil i ben digerible s'han arribat a consensos en tot moment pel que entenem és el bé del país. Ajudar a la cosa pública i ajudar als ciutadans.

Avui, senyores i senyors que ens escolten des de casa, si totes les forces parlamentàries, si tots els membres d'aquesta Cambra apliquéssim la mateixa lògica que fa el Grup Parlamentari Socialdemòcrata, aquest text comptaria amb 28 abstencions. La lògica del PS faria que avui aquest text tingués 28 abstencions.

Senyors i senyores del país, a partir de l'1 de gener, amb la lògica del PS no tindríem cap llei d'acompanyament als nostres ciutadans i ciutadanes que avui tant ho necessiten.

Per tant, entenc que l'alternativa de la formació socialdemòcrata és que els ciutadans quedin desemparats i sense cap mena d'acompanyament. És allò de: "prometre a complir, hi ha molt a dir".

Gràcies a Déu i pel sentit de la responsabilitat, també de Terceravia + Unió Laurediana + Independents, la qual agraeixo el seu posicionament, Sr. Camp, ben clar, de fer pinya, d'anar plegats per ajudar al país, que és el que estem fent avui aquí, avui la llei s'aprovarà.

El tarannà del ministre, ja ho hem dit abans, ha inclòs aportacions de totes les forces polítiques d'aquesta Cambra, també les del Partit Socialdemòcrata. És la llei de tots, per a totes i tots els ciutadans del país. Una llei que comptarà amb el suport de les quatre de cinc formacions polítiques d'aquesta Cambra. Vostès malauradament, al nostre parer, se'n desmarquen. El que han de tenir clar els nostres conciutadans, és que aquest Govern continuarà acompanyant en aquesta situació malaurada, a tots i cadascun de les nostres conciutadanes i conciutadans.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. conseller.

Pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, Sra. Salazar.

La Sra. Judith Salazar:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Bé, em deixarà que vagi fent el seguiment perquè sembla que avui no discutim l'aprovació d'aquesta llei, sinó el sentit del vot del Partit Socialdemòcrata. Finalment la resta de la Cambra, jo crec que ens fan bastant més importants del que ens fa l'aritmètica parlamentària. Però no obstant, miraré de contestar les diferents aportacions en aquest sentit.

Començaré per la consellera Martisella. Deia en inici, només em referiré al tema dels ajustos que hi han hagut en els contractes de lloguers d'habitatge. Ens parlava de canvis més justos en els contractes de lloguer perquè no tenia sentit que la gent fes caixa amb això que estava passant. Bé, i és just que els negocis que estan tancats obligatòriament el Govern hagi de pagar ni que sigui part de la seva renda?

La Sra. síndica general:

Sra. Salazar, perdoni, parli més cap al micro si pot. Ja sé que no és evident girar-se, però llavors se la sent malament.

La Sra. Judith Salazar:

És just que no es regulin els abusos que hi ha en el mercat dels lloguers, en els preus del mercat del lloguer? Perquè aquí sí que estarem d'acord que no hi ha gaire interès.

Malgrat el ministre ens deia que tenien dubtes de la retroactivitat, tornaré a referir-me. És just que per una manca de previsió legal hi hagin negocis que aquest novembre o desembre no hagin pogut obrir portes i hagin de fer front a tot el seu lloguer?

Parlant d'ela retroactivitat, per ser justos també Sr. ministre, sabem que hi ha fórmules per corregir aquest desequilibri sense entrar en retroactivitat.

La consellera Martisella apuntava una ampliació a posteriori dels beneficis de la reducció dels contractes de lloguer. I finalment el que ens hem trobat és que el dia que la llei passa pel consell de ministres, el que ens trobem és amb una reducció del termini temporal d'aquest accés a la reducció dels locals de negocis. Per tant, malgrat pugui haver dubtes en la retroactivitat, estic segura que si hi hagués voluntat podríem haver fet alguna cosa més.

Tornant a la seva intervenció, ministre, vostè em diu que si comparem el timing d'aquesta llei amb la de l'anterior, hi ha molta diferència. Sí, però l'anterior, si em permet la vulgaritat, ens va agafar amb els "pixats al ventre", aquesta ja veníem amb una certa previsió. Estava gairebé cantat que a la tardor tindríem possibilitats de rebrot i, per tant, el que ens hem trobat és, efectivament, amb una segona onada i no hi havia legislació prevista a l'efecte.

Per tant, penso que són magnituds que no són comparables com estàvem en la primavera i com estem ara a efectes de calendari legislatiu.

Ens deia que es va anar incorporant diferents mesures que vam treballar de zero. Sí, correcte, però insisteixo, no vam tenir text més enllà de les mesures estrictament de caire laboral. No vam tenir un projecte de text sobre el qual treballar fins el 24 de

novembre. Deixant de banda, insisteixo, les mesures vinculades al la suspensió de contracte i a la reducció de jornada.

Ens deia que no hem fet propostes per als autònoms. Vam fer 37 reserves d'esmena a la Llei 5/2020, de les quals vostès no ens han proposat en el seu esborrany ni en el seu projecte cap d'elles. I per tant, hem de tornar a discutir una situació que ja vam discutir a la primavera i que va quedar ven clar que la majoria no ens dona capacitat de decidir! Nosaltres ho tenim clar. Sembla que els que no acaben d'entendre que aixà és una realitat són vostès. No valia la pena tornar a incidir si ja d'entrada no parteixen de la intenció d'incorporar, com a mínim alguna de les propostes, insisteixo, que fèiem a la primavera.

Vostè em deia que hi ha interessos contraposats i que és molt difícil que es puguin casar, sí correcte, i per això dic que la nostra manera de fer política és la manera que entenem i que la forma és més fàcil que tothom entengui quina és la realitat de l'altre, és que el tingui al costat, que el tingui al davant i que pugui comprendre quina és la seva realitat. I no després que s'ho trobi en un text legal.

Però insisteixo, són maneres de fer. Això sí que a nosaltres ens interessa a l'horta de defensar el nostre sentit del vot, com no podia ser d'una altra manera.

Em deia el Sr. Naudi que hi ha hagut consens, o que el consens requereix també una responsabilitat tant en el sentit del vot. Bé, consens en qüestions de profund calat polític no n'hi ha hagut, i si volem podem perdre el temps de tornar a referir quines han estat les demandes, quines van ser les demandes que vam fer a la primavera i que no hem vist per enlloc. I, per tant, si el que ens estan dient és que ens assentim a una taula, vol dir que després ens compromet en el nostre sentit del vot per no poder expressar el que legítimament nosaltres volem defensar de contingut polític, doncs, gràcies per l'oferiment, però no tornarem a seure més. Evidentment, només faltaria que nosaltres no puguem defensar la política que creiem que hem de defensar. A mi em sembla bastant bàsic.

Crec que la diferència... però això m'hi referiré després quan vagi a la intervenció del Sr. Costa.

Novament, la intervenció del Sr. Costa girava entorn del treball conjunt, de les aportacions, nosaltres diem que aquesta llei no contenta a ningú... Nosaltres estem veient la premsa i la premsa diu el que diu, la CEA, sindicats, etc., no els hi agrada aquesta llei, i sobretot no els hi agrada que no se'ls hi hagi interpellat per poder-la negociar. No és cosa del Partit Socialdemòcrata.

Crec que em toca tornar a insistir en el fet, perquè ja m'he avançat en la intervenció inicial, però

efectivament hi havia d'haver algú que vingués a dir "si fos per vostès aquesta llei no estaria...". No, escolti! O no sap sumar, Sr. Costa, o finalment el que està fent és demagogia.

Vostè sap perfectament que nosaltres, insisteixo, no tenim cap capacitat d'incidir. Si la tinguéssim potser tindríem que analitzar el nostre sentit de vot amb una altra lògica, però no governem nosaltres. La responsabilitat de portar el text és del Govern, ergo dels grups parlamentaris que li donen suport.

No ens pot acusar de què no haguem treballat en aquesta llei, treball conjunt i tant que treball conjunt! Justament vostè s'hi referia de la feina i les aportacions que hem fet des del Partit Socialdemòcrata, no només de contingut polític que han variat poc però sí de caire tècnic i, per tant, hem estat disposats a treballar sabent, malgrat sabíem, que aquesta no acabaria sent la nostra llei. Costa tant d'entendre que nosaltres tinguem legítimament el dret de dir-li a la gent... Si ara mateix tinguéssim un govern del Partit Socialdemòcrata aquesta no seria la llei que estaríem votant avui aquí. Tan simple com això!

I per tant, jo crec que la lògica: Govern majoria-oposició, o la perdem de vista d'una manera absolutament intencionada perquè també forma part del discurs polític: "Oh, si fos per vostès!...". No, no és per nosaltres, nosaltres sabem que aquesta llei passarà. Nosaltres hem treballat com el que més perquè aquesta llei estigui, des del nostre punt de vista, el millor feta possible, nosaltres i la resta de grups parlamentaris en el mateix sentit. No hem dit: "No, com que és una llei seva ja se la faran vostès"... No, hem treballat i hem treballat de valent! Però, això no vol dir que ens hagi de comprometre el vot perquè, lògicament també tenim dret a defensar.

Això no és, insisteixo, la llei que portaria a aquesta Cambra un Govern del Partit Socialdemòcrata.

Gràcies Sra. síndica.

He mirat d'intentar anar contestant. Si m'he deixat a algú, demano que em disculpi.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Salazar.

Pel Grup Parlamentari Demòcrata, Sra. Maria Martisella.

La Sra. Maria Martisella:

Gràcies Sra. síndica.

Contestaré als punts que la Sra. Salazar acaba de comentar.

Pel que fa... Vostè ha comentat la regulació dels preus del lloguer. Si cal una regulació, nosaltres sempre hem

estat partidaris del pacte de la voluntat entre les parts i de no ser intervencionistes en aquest punt i, per tant, ens mantindrem en aquest punt.

Vostè diu, evidentment si és just, o no, que els negocis tancats hagin de pagar un 25%. Aquí és realment on entra el punt de la corresponsabilitat que tots ens omplim la boca per dir. És aquí el punt...

Sí, estem d'acord, però arriba un punt que és la corresponsabilitat que tots volem. Jo entenc que els propietaris hauran de... -i parlo planerament-, de tirar de reserves doncs, potser els comerços també hi és aquest el punt, és la corresponsabilitat on hem d'anar tots.

I paral·lelament també li recordaré que tant pels mesos ara de novembre i de desembre i per principis de l'any 2021, ja ens costa que molts propietaris ja estan negociant o ja han negociat molt lloguers d'arrendament. I després, també si mal no recordo, durant les reunions vam acordar que el decret d'ajudes que va fer al sector, que es va fer a la restauració, em sembla... no recordo ben bé el contingut, que també s'allargaria i es podrien utilitzar doncs aquest decret d'ajudes directes que l'Estat faria.

Després, pel tema que vostè ha comentat que la llei no contenta a ningú. Entenc que si no contenta a ningú és una llei equilibrada perquè la balança està en la seva justa mesura. No s'ha decantat ni per un sector, ni per l'altre i és evident que tots els sectors, segurament avui la premsa, no els hi convé la llei. Per què? Perquè cada sector defensa els seus propis interessos i, tal com ha dit el ministre, recau sobre tots nosaltres de trobar el punt, l'equilibri per no fer decantar la balança de cap dels costats. I jo crec que aquesta és la llei, tal com he dit en la meua intervenció, una llei raonable, justa i equitativa.

I finalment, jo personalment sí que lamento el sentit del seu vot i m'agradaria que el reconsideressin. És evident, i ja ho ha dit el Sr. Costa, la llei possiblement tampoc seria la nostra perquè segurament hi ha d'altres punts que potser els haguéssim redactat d'una altra manera, o bé haguéssim diferit en alguns punts. És una llei, com vostè ha dit, llarga, feixuga i de molt contingut tècnic però, jo crec que avui el que hauríem de donar, també la ciutadania, és aquesta cohesió política que ens demanen i hem treballat i crec que podríem donar aquesta voluntat de treballar de manera conjunta i de voler continuar treballant. Crec que seria un bon missatge. I després també, perquè és veritat que quan es treballa en comissió hi ha moltes coses que potser no estem d'acord, però jo penso que una negociació és cedir totes les parts, no? I vostè ho sap que hi ha moltes coses que vostès han proposat i les hem inclòs, no més lluny, una de les que jo he

exposat en la meua intervenció perquè és que hem fet tots aportacions molt constructives.

Llavors, jo els demanaria als set consellers del Partit Socialdemòcrata, si us plau, reconsideren el sentit del seu vot, almenys per donar un missatge de què estem tots treballant i de què tots estem preocupats per la mateixa situació.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. consellera.

El Govern desitja intervenir...

Sr. Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Crec ja per anar, per part meua almenys, tancar una mica el debat. Però, sí per acabar de tenir l'intercanvi d'opinions amb la consellera Judith Salazar.

S'ha referit a la llei com una llei que no és justa o que en determinades situacions no és tot lo justa que vostès consideren que hauria de ser. Apel·lava ser just a què empreses que estan tancades hagin de fer front al 25% del lloguer, per exemple, i alguna altra casuística però és que jo crec que la justícia no s'imparteix en aquesta Cambra i no és l'objecte de fer llei per impartir justícia. El que intentem i tenim l'obligació de fer és lleis que intentin ser el més ponderades possible davant de les situacions en les que ens puguem trobar.

Per tant, evidentment que no és just que una empresa hagi de pagar el 25% quan el seu negoci està tancat, com tampoc és just per un propietari haver de suportar aquesta carència, com tampoc és just per un treballador que hagi de renunciar potser a part del seu salari per estar en ERTO, com tampoc just moltes de les situacions que s'estan donant... però és que aquest virus no és just, aquest virus no fa diferències, aquest virus i aquesta crisi sanitària ha arribat, no mira ni carnets polítics, ni estatus socials, ni rendes de les persones, ni feines, ni a què es dediquen uns i altres. El virus ens afecta a tots, i com he dit a la meua intervenció, l'hem de superar tots sense que hi hagi guanyadors i perdedors.

Ja ho he dit al principi i he agraït el sentit de vot... perdó, el treball en comissió, independentment del sentit de vot i, evidentment que és legítim treballar i aportar moltíssim com han fet vostès, travesseu, i com ha dit el Sr. Costa... és que ha estat així! Les seves aportacions per la seva experiència han enriquit moltíssim el text, moltíssim! Això no condiciona per res que hagin de votar. El vot és legítim i vostès poden

decidir el sentit de vot el que consideren legítimament que poden fer. Ara bé, crec... crec que perden una gran oportunitat com a mínim per ser coherents amb el discurs que des de fa un mes o un mes i mig intenta traslladar el president del grup parlamentari: “*estirem el guant*”, “*ens posem al costat de la majoria*”, “*volem participar*”, “*volem el consens*”, “*volem el diàleg*”... Molts articles de premsa però a l'hora de la veritat vostès defugen de les responsabilitats. No em serveix, o no ens serveix l'explicació de què vostès són set. Terceravia són quatre i no hi ha recollides totes les seves propostes, però entenen que aquest text és el millor text que hem sabut treballar per afrontar aquesta segona o tercera onada que esperem que no sigui tan greu com la que podem anticipar.

Per tant, no és una qüestió de nombre de persones o de consellers, és una qüestió de demostrar quan toca si es vol recolzar als treballadors, a les empreses i als autònoms d'aquest país: 10.000 prestacions en ERTOS s'han donat gràcies a la llei que vostès diuen que no és seva; més de 7.000 prestacions a autònoms en aquest país gràcies a la llei que vostès diuen que no és seva i, si cal, i gràcies a aquest text que diuen que no és el seu, es podran tornar a donar... Tant de bo que no! Però si cal, es tornaran a donar.

Per tant jo crec, insisteixo, que perden una gran oportunitat. Tots haguéssim volgut fer d'altres aportacions, a tots ens hagués agradat un altre text. Vostè deia: “*És que s'han d'intentar seure les parts per poder negociar i arribar a consensos*”, el consell econòmic i social, patronal i sindicats defensant... patronal i sindicats, defensant que les càrregues a la llei per als propietaris eren excessives. I vostè dient que estem fent un regal o rebaixant les càrregues als propietaris.

Com podrien fer vostès, si vostè diu que al final entre la Llei 5/2020 i aquesta el que hem fet és reduir les càrregues sobre els propietaris, doncs jo li estic dient que el consell econòmic i social, sindicats i patronal demanant que es reduïssin les càrregues perquè entenen que són excessives per als propietaris. El que li vinc a dir, és que al final legítimament, cadascú des de la seva associació, la seva patronal, el seu col·lectiu, el que representa la seva associació defensen interessos legítims, difícils de reflectir tots ells al 100% en un text. Per tant, ni vostès, ni vostès mateixos, per moltes capacitats que puguin tenir i que tenen, haguessin estat capaços de fer un text on haguessin pogut aconseguir i reflectir totes les demandes, totes, dels diferents col·lectius o associacions o patronals d'aquest país. Totes, no existeix aquest text. Ni amb tota una legislatura consensuant, perquè al final hi ha posicionaments intrínsecs i legítims que cadascú defensa i que per molta voluntat que hi pugui haver, difícilment, quan hi ha una renúncia implícita, doncs,

es podran acostar les postures. Hem intentat, perquè és el rol que ens toca fer als dirigents polítics, torbar el text més ponderat, no el més just. No és el nostre rol repartir justícia. Sí que és el nostre rol decidir, escoltar i prendre decisions valentes, amb desgast, però assumint el rol que ens pertoca.

Apel·lava vostès, a més a més, un exemple, jo no soc partidari d'utilitzar el retrovisor per fer esment o situacions del passat, perquè sempre ho he dit, cada decisió s'ha d'entendre en el moment que es pren, però vostè apel·lava al Govern del socialdemòcrata, al Govern de dos anys que hi va haver, com un exemple de taules de diàlegs i d'escoltar i de prendre les decisions en base al consens. No va escoltar gaire el Sr. Pere López quan va decretar el tancament dels horaris comercials dels comerços el diumenge. Quan hi havia un clam -clam- de tot el sector, -clam de tot el sector- clam a què no era una mesura justa o ponderada o equitativa. Per tant, quan algú està decidint, l'executiu li toca prendre decisions des de l'òptica que considera que pot ser més ponderada, amb el benentès que ens podem equivocar, faltaria més.

Però no vulguin fer creure que no hem estat capaços de fer el que vostès sí són capaços de fer, perquè no existeix. Almenys jo crec que no existeix el text perfecte que reculli totes les voluntats i que garanteixi totes les reivindicacions dels diferents col·lectius.

Per tant, i malgrat el seu vot d'abstenció, insisteixo, jo agraeixo l'enriquiment i les aportacions que han fet vostès, les que van fer a les mesures que vam repassar, les que vam fer un cop el text es va treballar i, evidentment, doncs, penso que hi ha una gran diferència entre el que predica el president del grup parlamentari, la voluntat de diàleg i de consens que suposo és un punt de vista d'estratègia política, és el que li han recomanat que ha de fer, però a l'hora de la veritat, el que compten són els fets. I vostès, amb el seu vot, el missatge que llancen, és que es desmarquen d'aquesta llei que ha de servir per no deixar a ningú enrere.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Gallardo.

Els grups desitgen intervenir...

Sr. Naudi...

Sr. Camp...

Sr. Costa...

Sí...

Endavant.

Pel Grup Parlamentari Liberal, Sr. Ferran Costa.

El Sr. Ferran Costa:

Gràcies Sra. síndica.

Bé, penso que val la pena interpel·lar a la meua companya, la consellera general Salazar.

Jo penso Sra. Salazar que vostè ha intentat fins a cert punt tergiversar el que fa pocs minuts he dit des de la Tribuna, penso. I ara li explicaré el perquè ho penso.

Bé, per començar, entenc que de manera simpàtica, m'ha acusat de no saber sumar. Jo també de manera simpàtica també li diré que fins a 28 li asseguro que sí, com a mínim li asseguro que sí. Val?

Ha dit literalment, no ens pot acusar de no haver treballat aquesta llei. Mirarem el diari del Consell, si ho creu oportú. Però és que jo he dit completament el contrari. Jo no sé com pot ser que vostè pot haver entès que jo hagi mai dit, literalment repeteixo, no ens pot acusar de no haver treballat aquesta llei.

Potser no m'he explicat prou bé, però li ho recordo. I li recordo que és el que he dit, li he dit que vostè va fer aportacions excel·lents, moltíssimes d'elles recollides. Li he mencionat inclús en quins aspectes i li he exemplificat quina mena d'aportacions va fer. Li he dit que gairebé en va fer en totes i cadascun dels articles d'aquesta llei de 60 pàgines. Per tant, jo entenc que tot això que li he dit, el que li he dit és que vostè ha treballat moltíssim i no tinc cap mena de problema en dir això públicament de la mateixa manera que ho he fet, quan amb aquells companys de la seva formació política amb els quals tinc l'honor de coincidir en diferents comissions legislatives, com són el Sr. Padreny, el Sr. Sánchez i la Sra. Vela, fan aportacions i es recullen i totes elles molt bones.

La qual cosa, si us plau, o rectificui o si més no deixi'm insistir que potser no m'he explicat prou bé la primera vegada, ja li ho dic, ha fet molt bones aportacions, i moltes d'elles s'han recollit, per tant, no m'agrada massa, per dir-li de manera planerament, que vostè em digui literalment: no ens pot acusar de no haver treballat aquesta llei, quan justament el sentit de la meua intervenció era de 180% radicalment diferent.

Vostè també m'ha dit que no tenen cap capacitat d'incidir. No és cert. Penso que avui, i jo ho he entès així, totes les intervencions van en el sentit que tothom hi ha aportat. Vostè també. D'això se'n diu incidir, com a mínim al nostre entendre. Totes les formacions polítiques hi han incidit en major o menor mesura, però totes hi han incidit. Per tant, el seu grup parlamentari amb 7 conselleres i consellers generals també tenen capacitat d'incidir, i en el text que avui aprovarem, vostès hi han tingut capacitat. No vulgui fer creure allò que no és. No digui públicament que no tenen capacitat d'incidir. N'han tingut, i n'han tingut perquè el tarannà d'aquest Govern i en aquest

cas, concretament del Sr. Gallardo, justament és el poder seure amb totes les formacions polítiques, escoltar el que han de dir per mirar de trobar un text legal enriquit amb diferents perspectives. El que li deia que la realitat és complexa, no és monolítica i, per tant, s'han inclòs moltes de les seves aportacions.

Per tant, no és cert que no puguin incidir. Poden incidir i han incidit. I en el mateix sentit que esmentava fa uns moments el ministre Gallardo, penso que no és de rebut que el Sr. Pere López, dia sí i dia també, insisteixi amb aquesta mà estesa, amb aquesta cooperació, amb aquest consens, i quan de manera consistent, el Govern el que fa és, no una mà estesa sinó les dues mans esteses, a l'hora de la veritat vostès se'n desmarquen.

Penso que avui queda prou evidenciat.

Òbviament, és ben legítim, vostè m'ha dit, no ens faci comprometre el vot. Només faltaria. Ho he dit al començament de la meua intervenció. Qualsevol posicionament, només faltaria en una cambra democràtica és plenament legítim. Però jo reiteraré les paraules que ha pronunciat abans la consellera Martisella: hi són a temps, reconsiderin el seu vot. La llei que aprovarem avui no és ni la llei del Grup Parlamentari Demòcrata, ni la llei del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, ni la llei del Grup Parlamentari Liberal, ni la llei del Grup Parlamentari Terceravia+ Unió Laurediana +Independents, ni la llei del Grup Parlamentari Ciutadans Compromesos. Però totes les altres formacions, llevat vostès, la votaran a favor, pel bé dels ciutadans i dels interessos dels ciutadans i de les ciutadanes del país.

I jo apel·lo a aquesta petició que també li feia el ministre, però li feia de manera molt clara la consellera Martisella de reconsiderar el seu vot. Perquè ja ha quedat clar a la ciutadania. Vostè deia si haguéssim governat nosaltres, aquesta no seria la nostra llei. Això ja li faig jo la feina, ja ha quedat clar. Si vostès haguessin governat aquesta no seria la seva llei. Però si tot i cadascuna de les formacions d'aquesta Cambra haguessin governat i tinguessin la majoria de manera individual prou suficient per tirar-la endavant, tampoc seria la seva llei. Per tant, aquest postulat ja l'hem dit, però ara facin el favor de fer allò que reclamava el Sr. Camp. Anem plegats, fem pinya, tirem el país endavant, perquè situacions més dramàtiques que l'actual, si ara amb una situació d'aquesta manera no en som capaços, la meua pregunta és: quan en serem capaços?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. conseller.

El Grup Parlamentari Socialdemòcrata desitja intervenir...

Sra. Salazar.

La Sra. Judith Salazar:

Sí, gràcies Sra. síndica.

En primer lloc només començo per un aclariment. No he estat jo la que m'he referit a la justícia, en primer terme era la companya Martisella que parlava d'un sistema d'arrendaments d'habitatge més just. I per tant jo he introduït al fil de la seva intervenció el concepte justícia. Estic d'acord que no és el lloc però ja que s'esgrimeix en un sentit també penso que és bo que es contemplin altres possibilitats per tal que aquesta justícia no pot ser tan clar com els abusos que es puguin haver fet, que es puguin haver produït puntualment amb el tema de la reducció de rendes d'habitatges de lloguer, perquè en d'altres coses quan un treballador ha tingut un menyscapse del 50% de les seves rendes, tampoc no hem reduït el 50% del seu lloguer, i doncs per tant si parlem de justícia potser...

La nostra postura va ser que si ja es fa un global al 20%, doncs no ens sembla de rebut que es fiscalitzin les situacions d'abús i no es fiscalitzin les altres que ja per ser genera el fet de què aquesta reducció de lloguer no és proporcional.

Dit això, e permetran que em passi el gust de fer una broma i francament tant malament no ho faríem el Govern del PS durant dos anys si cada vegada, sistemàticament el millor argument que té, les opcions contràries són els horaris comercials, que és que és tan recurrent que al final ja comença a avorrir. Vull dir que en certa part cadascú s'ho agafa com vol i jo aquí m'ho agafaré amb un to optimista perquè finalment si tan malament ho haguéssim fet hi hauria molts altres retrets que sembla que només anem a focalitzar-nos sempre amb els horaris comercials.

Més enllà d'anar contestant les intervencions una per una, jo vull tornar a insistir amb dues coses.

Primer, insisteixo amb el sentit del vot. Per a nosaltres participar em deien que no és coherent el discurs del president del meu grup parlamentari amb la nostra actitud d'avui. I jo torno a insistir, per això li deia abans Sr. Costa, probablement no m'he sabut explicar. No li deia que vostè m'hagués acusat, hi ha referit la seva intervenció. Deia que no se'ns pot acusar de no haver treballat. Per tant, participar per nosaltres és compromís i treball en el sentit de la bona feina. Cadascú fins on arribi perquè això sí que ho tenim clar quina és la nostra capacitat d'incidència. Hi ha moltes propostes del PS que s'han recollit? Correcte. I n'hi ha moltes d'altres que no, que a més són les de profund calat política, i doncs per tant

continuo dient: participar, dialogar i treballar plegats per nosaltres no vol dir seguidisme. Podem participar, treballar plegats i fer la feina el millor que sabem i imprimint els esforços màxims que tenim, i després continuo defensant que políticament no és una llei que a nosaltres ens convenci.

Recordo que no l'estem votant en contra també, vull dir que ens estem abstenint perquè també els hi reconeixem aquesta voluntat d'incorporar propostes que han vingut del PS i que si no hi haguessin estat, probablement la llei avui no ho recolliria. Per tant, aquest és el sentit del nostre vot d'abstenció.

I després crec que m'hi he de tornar a referir, potser perquè insisteixo vinc d'un àmbit professional que es dedica al dret laboral. Tenim un mecanisme recent constituït que a més és un requeriment de la Unió Europea per tal d'avançar amb els termes de l'acord d'associació. Crear mecanismes que ajudin, cooperin amb el diàleg social. Diàleg social vol dir concertació mínim a tres bandes: patronal, sindicats, Govern. I per tant clar que no haguéssim aconseguit ningú una llei que acontentés a tothom, amb això hi estic d'acord. Ja ho he dit en la meva primera intervenció inicial, el difícil potser és aconseguir una llei que pel que estem veient les successives declaracions en premsa, no contenta ningú, que és el que em referia a l'inici. I doncs com a proposta de millora, vostès faran el que vulguin, finalment el Govern el tenen vostès i són vostès que han d'organitzar els treballs tan bé com els hi sembli. Però nosaltres pensem que hagués estat bo que aquesta llei, tenint en compte el compromís del moment, l'exigència, la dificultat, s'hagués treballat paral·lelament a dins del consell econòmic i social, que és el mecanisme d'interlocució pel diàleg social. No és res més que això. Fora d'això ja sabem que les lleis no acontenten mai a ningú i què? Però torno a defensar i sé que em faig reiterativa, però per nosaltres l'única manera de què tothom arribi a comprendre el grau de compromís de l'altre, és que l'entengui. I l'única manera d'entendre-ho és assentar-se en una taula.

El Sr. Costa ens deia: "vostès també podien haver concertat els grups". Ja, ja... també podíem, sí, però és que tenim un mecanisme creat pel Govern per fer aquesta feina. Quin sentit té que el Partit Socialdemòcrata vagi i consulti individualment, quan a més la càrrega de treball és ingent, insisteixo. Si volen els hi torno a referir el calendari. Per tant si tenim un mecanisme, procurem fer-lo efectiu. No és res més que això el que estem demanant i el que bonament i des de tota la humilitat que som capaços, volem recomanar que si hi ha mecanismes de concertació social, s'utilitzin perquè probablement haguéssim tingut una llei com a mínim més compresa per totes les parts.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Salazar.

El Grup Demòcrata desitja intervenir...

Alguna intervenció més...

Vistes les intervencions i en aplicació dels articles 74 i 113.2 del Reglament, procedirem a la votació a mà alçada.

Vots a favor...

Vots en contra...

Abstencions...

Sra. secretària si ens vol comunicar el resultat, si us plau.

La Sra. Sílvia Ferrer:

Gràcies Sra. síndica.

A favor 20, en contra 0 i abstencions 7.

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

A la vista del resultat declaro aprovat el projecte de llei.

No havent-hi més punts a l'ordre del dia s'aixeca la sessió.

(Són les 12.31h)

Diari de Sessions del Consell General

Dipòsit legal: And. 275/94
ISSN 1024-9052

Preu de l'exemplar: 1,20 €
Subscripcions: Tel. 877877